

LXXVII. évf. 47.
(3822.)
2021. november 21.
Ára 220 Ft

ujember.hu
ujember@ujember.hu

Ujember

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

Az üvegfestészet szakrális művészeti

Beszélgetés a Pro Cultura Christiana díjas Bráda Tiborral

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) az idén Rácz Gábor zománctímvésznek (a Mértekadó 2021. január 11–17-i számában olvashatják a művésszel készült interjúinkat – A szerk.) és Bráda Tibor Munkácsy Mihály-díjas festő- és üvegfestőművésznek (címlapképünkön) adományozta a Pro Cultura Christiana díjat, kiemelve, hogy az alkotó „hazánk keresztény öntudatának erősítésére rendelte művészeti munkásságát”. A nyolcvanéves, ma is hatalmas alkotókedvel dolgozó művészsel újbudai műtermében beszélgettünk.

– Az teljesen világos, hogyan lesz valaki festőművész, de hogyan lesz ezen belül üvegfestőművész?

– Számonra ez roppant egyszerűen alakult. Édesanyám alsó tagozatos tanítónő volt, Isten nyugosztalja, és gyönyörű akvareleket készített. Kisgyermekkoromtól kezdve figyeltem, végigkísértem az alkotási folyamatot. Ez volt az első indítatásom. A második az, hogy Rákoson alatt sok minden végigélünk. Karcagi születésű vagyok, volt ott egy gyönyörű sarokházunk, amit el kellett adnunk, kénytelenek voltunk elköltözni. Albertirán kötöttünk ki, és ott találkoztam egy fantasztikus tanítónővel, Puruczki Máriával. Apáca volt, de elvégezte a képzőművészeti főiskolát is. Mária néni fölvitt Budapestre, rögtön felvettek a Képző- és Iparművészeti Gimnáziumba, érettségi után pedig a főiskolára.

(Folytatás a 11. oldalon)

Örök nyugalomra helyezték Mádl Dalmát

Eltemették Mádl Dalmát, Mádl Ferenc néhai köztársasági elnök feleségét, a Katolikus Karitász jószolgálati nagykövetét november 9-én Budapesten, a Fiumei Úti Sírkert Nemzeti Emlékhely 28-as parcellájában. A gyászszerzertást Erdő Péter

bíboros, prímás vezette; együtt szolgált Spányi Antal püspök, a Katolikus Karitász elnöke és Ecse Gábor, a Katolikus Karitász országos igazgatója.

(Folytatás 3. oldalon)

Az evangélium szabadságában éljetek!

Megjelent kötetünk a Szentatyá budapesti és szlovákiai útjáról. Bővebben a 2. oldalon.

Erdő Péter bíboros a NEK lelki gyümölcseiről

A Bízd rá magad! honlapról is szó volt a Magyar Katolikus Rádió közönségtalálkozóján

Erdő Péter bíboros, prímás az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK) értékeiről, szervezéséről, lelki-szellemi gyümölcseiről és ezzel kapcsolatban a Szentatyával történt kongresszus utáni találkozójáról is beszélt a Magyar Katolikus Rádió által szervezett közönségtalálkozón november 9-én Budapesten, a Benczúr Házban.

A nyilvános műsorfelvételen – amelyen jelen volt Spányi Antal székesfehérvári püspök, a Magyar Katolikus Rádió (MKR) elnöke is – Erdő Péter bíborost Gerbei Anita és Tóth J. András kérdezte az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus lelki-szellemi gyümölcseiről, illetve a világésemény szervezéséről.

(Folytatás a 3. oldalon)

Az élő hitnek cselekedetei vannak

Áadták és megáldották a Katolikus Karitász új országos központját

Áadták a Katolikus Karitász új, a budapesti Bartók Béla úti épületben létrehozott országos központját november 12-én. Az eseményen beszédet mondott Veres András győri megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke; Ecse Gábor, a karitász országos igazgatója és Soltész Miklós államtitkár. A központot Spányi Antal megyéspüspök, a karitász elnöke áldotta meg.

(Folytatás az 5. oldalon)

A világ tele van jó emberekkel

Pintér Gábor hondurasi nunciussal beszélgettünk

Tizenöt nyelven beszél, és a világ legkülönbözőbb tájain, Magyarországon kívül tizenhárom másik országban élő művész. Két éve Honduras apostoli nunciusa. Pintér Gábor érseket a közép-amerikai ország minden napjairól kérdezi. A tiszazugi Csépáról indult világjáró pap arról is beszélt, hogy milyennek látja a világot és a jövőnket.

– Libanon, Haiti, Bolívia, Skandinávia, Franciaország, a Fülöp-szigetek, Ausztria és Belarusz után hogy érzi magát Hondurasban?

– Köszönöm, jól. Általában mindenütt jól érzem magam. Sokféle nehézséggel találkozom a munkám során, de a legfőbb tapasztalam az, hogy a világ – és Honduras is – tele van jó emberekkel. minden ország küzdi bizonyos gondokkal, és ezek nagyon különbözők lehetnek. Hondurashoz képest például Belaruszban teljesen más a helyzet, az emberek mentalitása, problémái, a kultúra, a körülmények. Az a tapasztalom, hogy az Egyház és a társadalom mindenütt tükröképe egymásnak. A nehézségek, amelyek jelen vannak a társadalomban, általában az Egyháza is jellemzők valamelyen szinten. És fordítva is igaz. Amit mi, az Egyház nyújtani tudunk a társadalomnak, az annak egészére pozitív hatással van.

(Folytatás a 9. oldalon)

ISSN 0133-1205

21047

9 770133 120548

A katolikusság nyitottságot jelent minden nép és kultúra felé

A Szentatyába október 13-án délelőtt folytatta a Galata-lelél magyaráratának szentelt katekézissorozatát. Tizenegyedik elnélkedésének téma: keresztény szabadság, a felszabadulás egyetemes kovásza.

Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását közreadjuk.

Kedves testvéreim, jó napot kívánok!

A Galatáknak írt levélről szóló katekéziseink során már rá tudtunk mutatni, mit tekint Szent Pál a szabadság központi magjának: azt a tényt, hogy Jézus Krisztus halála és feltámadása által kiszabadultunk a bűn és a halál rabságából. Más szóval: szabadok vagyunk, mert felszabadultunk, kegyelemből nyertünk szabadságot – nem fizetség által –, a szeretet szabadított fel bennünket, mely aztán a keresztény élet legfőbb és új törvényévé válik.

Szeretet: szabadok vagyunk, mert ingyenesen felszabadítottak bennünket. Pontosan ez a lényeg. Ma azt szeretném hangsúlyozni, hogy az életnek ez az újdonsága megnyit bennünket arra, hogy minden népet és kultúrát befogadjunk, és minden népet és kultúrát nagyobb szabadságra nyit meg. Szent Pál ugyanis azt mondja, hogy azok számára, akik Krisztushoz csatlakoznak, nem fontos, hogy zsidók vagy pogányok. Csak „a szeretet által munkálkodó hit számít” (Gal 5,6). Hinni abban, hogy szabadok lettünk, hinni Jézus Krisztusban, aki felszabadított bennünket: ez a szeretet által munkálkodó hit. Pál ellenzői –

az odaérkező fundamentalisták – támadták őt ezért az újdonságért, azt állították, hogy lelkipásztori opportunizmusból fogalta el ezt az álláspontron, vagyis csak azért, mert „mindenkinek tetszeni akart”, s így a legkisebbre vette a saját legfontosabb vallási hagyományából fakadó követelményeket. Ez ugyanaz a szöveg, mint a mai fundamentalistaiké: a történelem mindig ismétli önmagát.

Mint lájtuk, a kritika minden evangéliumi újdonsággal szemben nemcsak korunkra jellemző, hanem hosszú múltra tekint vissza.

Pál azonban nem hallgat. Erre parrhésiával válaszol – a görög szó bátor nyíltságot, erőt jelent. Azt mondja: „Az embernek kedvét keresem ezzel vagy az Isten? Talán embereknek akarok tetszeni? Ha még mindig emberek tetszését keresnék, nem volnán Krisztus szolgája.” (Gal 1,10) Már a tesszalonikaiaknak írt első levelében hasonlóan fogalmazott. Azt mondta, hogy igeirődésében „nem volt szokásunk hízelegni, és kapcsa szándék sem vezetett soha [...]. Emberi elismerésre nem törekedtünk” (1Tessz 2,5–6), ezek mind „színlelések”; olyan hit, amely nem hit, hanem világiaság.

Pál gondolata ismét mutatja, hogy ihlettek mélyeségű. Számára a hit elfogadása azt jelenti, hogy nem a kultúrák és hagyományok szíve közepéről mondunk le, hanem csak arról, ami akadályozhatja az evangélium újdonságát és tisztságát. Mert az Úr halála és feltámadása által nyert szabadság nem áll ellentében a kultúrákkal és a kapott hagyományokkal, sőt egy új szabad-

ságot, egy felszabadító újdonságot tült beléjük, az evangélium újdonságát. A keresztség által nyert szabadság ugyanis lehetővé teszi számunkra, hogy elnyerjük Isten gyermekinek teljes méltságát, oly módon, hogy miközben szílárдан megtartjuk kulturális gyökereinket, megnyílunk a hit egyetemességére, mely belép minden kultúrába, elismeri a benne lévő igazságcsírákat, és kibontakoztatja őket, teljessé téve a bennük rejlı jót.

Ha elfogadjuk, hogy Krisztus által – az ő szervéde, halálá, feltámadása által – szabaddá váltunk, az azt jelenti, hogy elfogadjuk és teljessége segítjük a népek különböző hagyományait is. Az igazi teljességre.

A szabadságra szóló megírásban fedezzük fel az evangélium inkultúrájának valódi értelmét. Mi ez a valódi értelelem? Úgy hirdetni a Megváltó Krisztus örömhíréit, hogy közben tiszteletben tartjuk azt, ami jó és igaz a kultúrákban. Ez nem könnyű!

Nagy a kísértés arra, hogy az ember a saját életmodelljét eröltesse másokra, mintha az lenne a legfejlettebb és a legkiváatosabb. Hány hibát követtek el az evangelizáció történetében azzal, hogy egyetlen kulturális modellt akartak másokra erőltetni?

Az egyformaság mint életszabály nem keresztenyi! Egyésgégen, egyformaság nem!

Előfordult, hogy erőszaktól sem riadtunk vissza annak érdekében, hogy saját állásponunktat érvényesítünk. Gondoljatok a háborúra! Ily módon megfosztották az Egyházat egész népek kulturális hagyományát hordozók megannyi helyi kifejezésmód gazdagsságától. De ez a keresztenyi szabadság szöges ellenére! Például eszembe jut, mit mondta arról az apostolkodásról, amelyet Kínában Ricci atya vagy Indiában De Nobili atya végzett... [Valaki azt mondta]: „Nem, ez nem keresztenyi!” De igen, ez keresztenyi, benne van az emberek kultúrájában!

Pál szabadságról alkotott elképzélést végeredményben teljes egészében Krisztus misztériuma világítja meg és teszi gázdagára, aki megtestesülésében – amint arra a II. Vatikáni Zsinat emlékezett – bizonyos módon minden emberrel egyesült (vö. *Gaudium et spes* lelkipásztori konstitúció, 22).

És ez azt jelenti, hogy nincs egyformaság, hanem változatosság van, de egységes változatosság. Ebből az következik, hogy kötelességeinket tartani minden ember kultúrális hátterét, és olyan szabadságteret biztosítani számára, amelyet nem szűkít be egyetlen uralkodó kultúra által diktált kényszer sem.

Ez az értelme annak, hogy katolikusnak nevezük magunkat, hogy Katolikus Egyhározról beszélünk: ez nem szociológiai megnevezés, hogy megkülönböztessük magunkat más keresztenyektől. A katolikus egy melléknév, amely egyetemest jelent: katolicitás, egyetemesség. Az egyetemes, vagyis Katolikus

Egyház azt jelenti, hogy az Egyház önmagában, természeténél fogva nyitott minden nép és minden kor kultúrája felé, mert Krisztus mindenkiért született meg, halt meg és támadt fel.

A kultúra pedig természeténél fogva folyamatos átalakulásban van. Gondoljatok arra, hogyan kell hirdetnünk az evangéliumot a nagy kulturális változásban átmenő mai történelmi korban, amelyben egy fejlettebb technológia látszik minden felükre kedni. Ha úgy akarnánk beszálni a hítről, mint az elmúlt évszázadokban, akkor azt kockáztatnánk, hogy az új nemzedékek már nem értenek meg bennünket. A keresztenyi hit szabadsága – a keresztenyi szabadság – nem statikus látásmódját jelenti az életnek és a kultúrának, hanem dinamikus látásmódot, a hagyomány dinamikus látásmódját is.

A hagyomány fejlődik, persze a lényege minden ugyanaz marad.

Ne akarjuk hát azt állítani, hogy a szabadság birtokában vagyunk. Olyan ajándékot kaptunk, amelyet öriznünk kell. Inkább a szabadság kér mindannyiunkat arra, hogy folytonosan úton legyünk, a teljesség irányába haladva. Ez a zarándokok állapot; vándorállapot, folytonos exodusban: a rabságból kiszabadulva, hogy a szabadság teljessége felé haladjunk. Ez az a nagy ajándék, amelyet Jézus Krisztus adott nekünk. Az Úr ingyen kiszabadított a rabságból, és útnak indított, hogy teljes szabadságban járhassunk.

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News

Az evangélium szabadságában éljetek!

Megjelent kötetünk a Szentatyába budapesti és szlovákiai útjáról

Az evangélium szabadságában éljetek! – Ferenc pápa beszédei budapesti és szlovákiai látogatásán címmel, a Bencés Kiadó és a Magyar Kurír gondozásában megjelent emlékkötet segítségével visszatekinthetünk a Szentatyába szeptember 12–15. közötti 34. nemzetközi apostoli útjára.

A képekkel illusztrált könyv tartalmazza Ferenc pápa Budapesten és szlovákiai útján elmondott valamennyi beszédének, a szlovák jezsuita tartomány tagjaival folytatott beszélgetésének, valamint a visszaúton a repülőgép fedélzetén tartott sajtótájékoztatójának magyar fordítását.

A kötethez Veres András győri megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke és Stanislav Zvolenský pozsonyi érsek, a Szlovák Püspöki Konferencia (KBS) elnöke írt ajánlást.

A könyvhöz Kuzmányi István, a Magyar Kurír főszerkesztője írt előszót, aki az apostoli úton a sajtódelegáció tagjaként elköszönhette a Szentatyát.

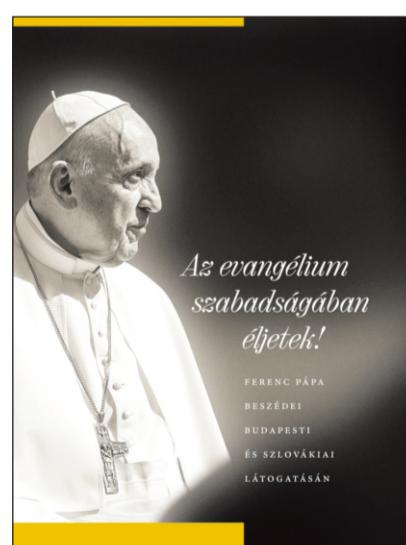
Alábbiakban Veres András ajánlását adjuk közre.

Kedves Olvasó!

Az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus utáni hetekben nagyon jó érzés magyar püspökként találkozni különböző országok püspökeivel. Az elmúlt napokban éppen minden európai ország püspöki konferenciáinak elnökei találkoztak Rómában. Nem volt olyan, aki ne szólított volna meg, kifejezve örömet, hogy milyen jó volt Budapesten lenni, s aki nem volt jelen személyesen, az örömmel tudatta, hogy delegált püspöktársa nagyszerű élményekkel tért haza Magyarországról.

Ők ott lehetettünk az egész hetes rendezvényen vagy annak legalább néhány programján, magunk is tanúsíthatjuk, hogy az eucharisztikus kongresszus egy rendkívül szépen megrendezett, imádságos hangulatú és sok embert megszólító esemény volt. Az egész hétfővelkedett lelkei és kulturális programokban, és a szombat esti szentségi körmenet, illetve a Ferenc pápa által vezetett statio orbis szentmisse rendkívül sok embert megérintett.

Akik imádkozva és énekelve végigvonultak a Kossuth térről a Hősök teréig, azoknak egészen biztosan életre szóló élményt adott ez a körmenet. Nem véletlen, hogy búcsúz-

sakor a Szentatyába is kifejezésre juttatta abbéli örömet, hogy a szentmise a Hősök terén rendkívül bensőséges és imádságos hangulatú volt.

Talán nem túlzás feltételeznünk azt sem, hogy ez az egész találkozó nemcsak a hívők és a jelenlévők számára volt megrendítő hatású, hanem még azoknak is, akik csak a televízión vagy a rádión keresztül értesültek a kongresszuson történtekről. Dicséret illeti a sajtó azon munkatársait, akik igyekeztek hitelesen

és élményszerűen beszámolni az eseményekről.

Biztosak lehetünk afelől, hogy az eucharisztikus kongresszus is segítette népünk és kultúránk jobb megismerését azok számára, aikik még kevésbé ismertek bennünket.

Az tény pedig, hogy a Szentatyába találkozott az állami vezetőkkel, a testvéregyházak és a zsidó közösségek képviselőivel, egyértelművé tette, hogy ez a találkozó nem csak a katolikus hívőknek szolt, hanem mindenki otthon érezhette magát benne.

Igy utolag különösen is sajnáljuk, hogy a világiárvány miatt külföldről sokkal kevesebben érkeztek, mint ahányan ezt eredetileg terveztek. A világhálón és a televíziós közvetítések által viszont – ezt ugyancsak a külföldi püspököktől hallottuk – igen sokan bekapsolódtak a kongresszus programjiba. Az pedig fölönkben jó érzés volt, és büszkeséggel tölthetett el bennünket, hogy a magyarok ilyen nagy számban legyőzték a járványtól való félelmüket, és személyesen vettek részt a liturgikus és kulturális eseményeken, így téve tanúságot hitükkel az Oltáriszentségen, valamint az Egyház és Szent Péter utóda iránti hűségüről.

Az ebben a könyvben összegyűjtött magyarországi és szlovákiai pápai beszédek a hozzájuk tartozó képekkel lehetővé kínálnak arra, hogy a Szentatyába üzenetei ne merüljenek feledésbe, és ne maradjanak „pusztába kiáltó” szavak, hanem elmélküdjünk róluk, s váltsuk gyakorlattá azokat a minden nap életben.

Miként szüleink, nagyszüleink évtizedekben át emlegették az 1938-as eucharisztikus kongresszust, mert olyan mély nyomokat hagyott a lelkükben, úgy reméljük, sokan megosztják majd születendő gyermeikeikkel és unokáikkal a mostani kongresszus élményeit.

Az evangélium szabadságában éljetek! – Ferenc pápa beszédei budapesti és szlovákiai látogatásán című kötet megvásárolható az Új Ember könyvesboltban (Budapest V. kerület, Ferenciek tere 7–8. Nyitvatartás: hétfő, kedd, csütörtök, péntek: 9–17 óráig; szerdán 10–18 óráig) vagy megrendelhető az Új Ember online könyváruházban, továbbá beszerezhető az Apásági Termékek Boltjában (Budapest V. kerület, Károlyi utca 19.) és az Apatsagitermek.hu webshopban.

A. Sz.

Örök nyugalomra helyezték Mádl Dalmát

(Folytatás az 1. oldalról)

A Magyar Katolikus Püspöki Konferenciát (MKPK) Tóth Tamás titkár képviselte a gyászsztartáson, jelen volt Majnek Antal munkácsi megyéspüspök is.

Mádl Dalma asszonyt a Katolikus Karitász saját halottjának tekinti.

Erdő Péter bíboros a következő szavakkal szolt a jelenlétévőkhöz:

Kedves gyászoló család! Tiszta gyászoló közössége! Krisztusban belfest testvérek! Kereszteny hitünk szerint a halál nincs vége egyéni életünknek. Az ember sorsa az örök élet. Ám hogy milyen lesz ennek a tartalma, ez függ földi életünkétől. Krisztus tanítását hallottuk az evangéliumban. Isten szabad és tudatos tetteink alapján, mint örök Bíró határoz felölünk. Lehet, hogy gyöngé az emberi szó annak leírásához, hogy minden az örök boldogság, vagy milyen annak a szomjasága és szenvedése, aki azt nélkülözni kényszerül. Szent Pál egyszer elragadtatásáról számolt be, amelyben emberi szavakkal leírhatatlan élményekben volt

része. És mégis életünk apró és nagyon konkrét helyzetei állnak össze olyan összképpé, olyan summává, amely már szinte magában hordozza az örök Bíró ítéletét.

Dalma asszony kedves személyisége sugározza maga körül az olyan vonásokat, amelyek azokat jellemezték, akikhez az evangéliumban hívogató szavakat intéz az Emberfia: „Jöjjetek, Atyám áldottai és vegyétek birtokba az országot.”

Dalma asszonynak kedves, bátorító szava és gesztusa újra és újra volt papok, szerzetesek, világi hívők felé, felém is. Hite kisugárzott az emberekre.

Átélté belsőleg is a drámai pillanatokat. Szent II. János Pál pápa halálának éjszakáján, Mádl elnök úrral együtt eljött imádkozni a Mátyás-tempomban, hálát adni azért a nagy és karizmatikus jelenségről, amit a szent pápa mindenkor számára képviselt.

De Dalma asszony szívügyének tekintette a részleteket is. Brenner János tiszteletét, és főként a szegények és rászorulók megsegítését. Ezért vagyunk hálásak neki, hogy elvállalta a magyar Ka-

tolikus Karitász jószolgálati nagykövetének feladatát. Ez az ó részről nem csupán reprezentációt jelentett, bár megjelenésével, állásfoglalásával nagyban segítette szolgálatunkat. Ám ő személyesen is adni akart. Így kerülhetett sor arra, hogy minden évben a rászoruló gyerekek számára karácsony előtt együtt oszthattak az ajándékokat, még akkor is, amikor a rendezvényt már nem tudta végigállni, de egy kis segítséggel mégis ő adta át a kislányoknak az ünnepi csoportot. És üdvözült mosollyal fogadta, ha valaki a gyerekek

közül szépen meg tudta köszönni, amit kapott, vagy épített egy-egy pici gyerek a padlón húzta maga után a nagy ajándékos zacskót, mert fölemelni már nem tudta. De ott volt Dalma asszony mindenütt, ahol segíteni kellett, apró és nagy eseményeknél egyaránt.

Bízom benne és kérem a mindenhatót, hogy azt az örömöt, amelyet a segítő szeretetben Dalma asszony már itt, a földön megtapasztalt, az örök boldogságban a maga túláradó teljességeiben élhesse tovább. Amen.

A gyászsztartáson Léai Anikó, Orbán Viktor miniszterelnök felesége, a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet jószolgálati nagykövete búcsúbeszédében azt mondta, a megrendülés és bizonyosság együttesen jelen most, amikor Mádl Dalmát utolsó útjára kísérlik.

A temetésen felolvasták a család búcsúgondolatait is, amelyekkel köszönetet mondott az édesanyának, nagymamának, dédnagymamának azért is, hogy megmutatta az emberi szilárdság és kitartás értékét.

A gyászolók egy-egy fehér rózsával búcsúztak Mádl Dalmától, akit a férje melletti sírba helyezték örök nyugalomra.

A temetésen részt vett Orbán Viktor miniszterelnök, Áder János köztársasági elnök és felesége, Herczegh Anita, Kövér László, az Országgyűlés elnöke, Kásler Miklós, az emberi erőforrások minisztere, Varga Judit igazságügyi miniszter, Boross Péter volt miniszterelnök és Balog Zoltán püspök, a Magyarországi Református Egyház zsinatának lelkész elnöke.

Mádl Dalma lelke üdvéért november 9-én délután engesztelő szentmisét mutattak be a budapesti Magyar Szentek templomában.

Mádl Dalma Némethy Dalma néven 1932. november 9-én született Pécsen. A budapesti Patrona Hungariae Gimnáziumban érettségizett 1951-ben. 1955-ben kötött házasságot Mádl Ferencsel.

1957-ben Budapesten a Kertészeti Kutató Intézetben, majd 1964-től a Budapesti Műszaki Egyetemen a Mezőgazdasági Kémiai Technológiában Tanszék kutatócsoportjánál dolgozott.

Mádl Ferenc köztársasági elnöksége idején, 2000 és 2005 között számos jószolgálati és jótékonyiségi kezdeményezésben vett részt, majd e tevékenységet férje mandátumának lejárta után is folytatta.

Haláláig a Katolikus Karitász jószolgálati nagykövetének is tevékenykedett.

Munkásságát 2005-ben Polgári Magyarországi díjjal, 2012-ben Magyar Szabadság díjjal ismerték el.

K. I.

Fotó: MTI; Merényi Zita

Erdő Péter bíboros a NEK lelki gyümölcseiről

A Bízd rá magad! honlapról is szó volt a Magyar Katolikus Rádió közönségtalálkozóján

(Folytatás az 1. oldalról)

A közönségtalálkozón a főpásztor a NEK himnuszára utalva rámutatott, Jézus Krisztus úr és király minden időben, így a jövőben is, a kérdés az, hogy a szemünk mennyire nyílik rá az ő országának, uralmának a valóságára.

„Szinte mindenki, aki részt vett a kongresszuson, beszámolt arról, hogy a tanúságételek, a művészeti rendezvények által, illetve a liturgiákon, az eucharisztikus körmenetben, vagy éppen a pápai misén a tömeglélek tanításainak túlmutató különleges, ellenállhatatlan, magasabb szintű valóságot is megtapasztalt, megérzett: erre szoktuk azt mondanoni, hogy ez a Szentlélek jelenléte.”

A bíboros hozzátette: ne határolódunk el „szkeptikus módon attól, hogy bizonyos esetekben, amikor többen összejönnek Jézus nevében, azt tapasztalják, az Úr úgy van közöttük, hogy közösséggel is megérhető. Budapesten, a kongresszuson is ilyen eseményben lehetett részünk, és ránnyílt erre a szemünk”.

Kérdésre válaszolva a bíboros a lelki megújulás lehetőségével kapcsolatban rámutatott: „A plébániák megújulásának mozgalma már több mint két évvel ezelőtt elkezdődött hazánkban, amikor az Újraépítve című könyvet kiküldtük a plébániára, és a helyi egyházközések világi vezetőivel is konzultálva megbeszéltek, milyen területen lehet az amerikai példa nyomán hazai viszonyok között közösséggibb, elevenebbé tenni a plébániáinkat. Akkor jött a járvány, s ezt a konzultációt nem tudtuk folytatni, de végül megkaptuk a kongresszust, ami megint érezhető közelége hozta a megújulás szükségességét. Az említett könyv egyik szerzője a meghívásunkra részt is vett a NEK-en, s más lelkiségi mozgalmak alapítói, vezetői is eljöttek hozzánk tanúságot tenni.”

A bíboros megemlíttette, hogy a NEK előadásai, szentbeszédei öt nyelven elérhetőek a YouTube-on jelenleg

is. „A teljes program újra átélhető.”

Gerbei Anita műsorvezető kérdésére Erdő Péter összehasonlította a nemzetközi eucharisztikus kongresszus előző helyszínén, Cebuban tapasztaltakat a budapesti rendezvényen, a magyar sajátosságokkal, lehetőségekkel.

„A járványhelyzet ellenére a megírott előadók nyolcvan százaléka eljött. Elmondhatjuk, hogy kiálltuk a próbát, de ez nem csak a mi teljesítményünknek köszönhető. Nagyon megéreztük, hogy az Isten tengerén vagyunk, s a Gondviseléstől függ minden. Hárrom héttel a kongresszus előtt még megtörténett volna, hogy szigorúbb egészségügyi korlátozások miatt egészen más módon kell megtartanunk a rendezvényt. Hálát adhatunk a Jóistennek, hogy még eső sem esett” – mondta.

A közönségtalálkozón a bíboros azt is hangsúlyozta, hogy Magyarország sajátos helyzetéből adódóan megvalósulhatott Kelet és Nyugat találkozása, s az ökumenikus találkozások derűsen, tartalmasan zajlottak, „fel sem merült, hogy eltagadjuk vagy elmoszkunk a hitbeli különbösségeket, ugyanakkor nem is sérthetünk meg senkit”.

A Magyar Katolikus Rádió közönségtalálkozóján a bíboros felidézte a

Szentatyával való találkozásait is. „Többször meghívta már Ferenc pápát Magyarországra, például a Szent Márton-év alkalmából is. Akkor legátust küldött hozzánk. Próbáltam unszolni is, hogy jöjjön el, de rendre azt a kérdést tette fel nekem: »Jók vagytok?« Erre azt válaszoltam: »Igyekszünk jók lenni.« Végül aztán amikor ismét ezt kérdezte, azt válaszoltam: »Nem, rosszak vagyunk, jöjjön, és téritsen meg minket!« El is jött az eucharisztikus kongresszusra.”

Tóth J. András, az MKR rendezvényének egyik műsorvezetője megjegyezte: a pápa olyannyira jól érezte itt magát, hogy azt mondta, jövőre szívesen visszatérne. A bíboros ezzel kapcsolatban azt mondta: „Erről beszéltem is vele, amikor Rómába mentem megköszönni a budapesti látogatását. Természetesen a választási kampány idejére nem szerencsés pápalátogatást szervezni, és ezzel ő is teljesen egyetértett, de később szívesen jön, mondta, s hozzátette: »Vagy én, vagy XXIV. János« – utalva lehetséges utódára. Vatikanológusok is felfigyeltek erre a már többször tett kijelentésre, kommentálták is az efféle egyháztörténeti perspektívába helyezett megjegyzéseit. Mi abban bízunk, hogy ő maga jön el majd ismét Magyarországra.”

Erdő Péter arról is beszél, hogy „többektől érkezett a kérés, hogy azt az imát, amelyet a NEK előtt imádkoztunk éveken keresztül, folytatnunk, olyan jól sikerült a szövege. Az utolsó két sort elhagyva tehát írtunk egy kongresszus utáni változatot, amit most éppen kétszázéről peldányban készülünk kinyomtatni egy

A közönségtalálkozón szóba került a NEK változatos zenei programja is, elhangzott: egyházzenei megújulás látszik kibontakozni a kongresszus nyomán.

Erdő Péter örömet fejezte ki, hogy „nagyon nagy számban voltak jelen a NEK szombati körmenetén is, s az összkép fiatalos volt. Külföldi újságírók írták: ahogy végignéztek a résztvevők sokaságán, nem a hagyományos vallásosság túlélését, nem is a folklór fennmaradását, hanem egy viszonylag fiatal, urbánus hívő tömeget lehetett látni”.

A bíboros külön beszélte a fiatalok nagyrendezvényéről, a Forráspontról. Megjegyezte: „Mi, a püspöki konferencia tagjai úgy gondoljuk, hogy ezt a színvonalas, már a korábbi években is nagy lelki intenzitással megvalósuló eseményt érdemes további vallásosság tulélését, nem is a folklór fennmaradását, hanem egy viszonylag fiatal, urbánus hívő tömeget lehetett látni”.

A bíboros külön beszélte a fiatalok nagyrendezvényéről, a Forráspontról. Megjegyezte: „Mi, a püspöki konferencia tagjai úgy gondoljuk, hogy ezt a színvonalas, már a korábbi években is nagy lelki intenzitással megvalósuló eseményt érdemes további vallásosság tulélését, nem is a folklór fennmaradását, hanem egy viszonylag fiatal, urbánus hívő tömeget lehetett látni”.

A bíboros külön beszélte a fiatalok nagyrendezvényéről, a Forráspontról. Megjegyezte: „Mi, a püspöki konferencia tagjai úgy gondoljuk, hogy ezt a színvonalas, már a korábbi években is nagy lelki intenzitással megvalósuló eseményt érdemes további vallásosság tulélését, nem is a folklór fennmaradását, hanem egy viszonylag fiatal, urbánus hívő tömeget lehetett látni”.

Erdő Péter így válaszolt: „Úgy lehet, hogy Ferenc pápa külön is megtapasztalta a Szentlélek. Ő szereti azt a jelzőt használni, hogy őszinte. Azt gondolom, itt Budapesten egy őszinte vallásosságot tapasztalt meg. Márásról pozitív volt az általános hozzáállás. Ne feledjük, egyes országokban a hívők mellett a pápát tüntetők, rendzavarók is várják. Nálunk ilyenek nem voltak.”

Olyan „szolgáltatás” ez, amely a kongresszusra készült új monstranciát is ábrázolja”.

A Benczúr Házban meg tartott közönségtalálkozó végén a NEK egyik lelki-szellemi gyümölcséről külön szólt a bíboros, mindenki figyelmebe ajánlotta a BízdRáMagad.hu honlapot. Az oldal abban segít, hogy intenzívbb lehessen a közösségi kapcsolat a hívek között.

Olyan „szolgáltatás” ez, amely a családi élet minden területén segítséget nyújt, az idősekkel éppúgy foglalkozik, mint a munkahelyi problémákkal vagy a gyakorlati élet részterületeivel. Szakmai szinten készül választ adni, olyan szakemberek által, akikben megbízhatnak a hívők. Fontos összetartó erő ez a katolikus közösségen belül.

A továbbiakban szó esett arról is, hogy több kiadvány lát majd napvilágát a rendezvényről, köztük egyfélélől egy klasszikus emlékkönyv, amely december 10-re el is készül, másfelől egy fotókkal bőségesen előlátott kötet a Magyar Kurír kiadásában, mely a kongresszus hetét dolgozza fel Merényi Zita és Lambert Attila fotóival [várható megjelenés november 15. – A szerk.], továbbá egy interjút a NEK hírnökeivel, illetve egy gyűjtőmény az elhangzott tanúságételekkel, előadásokkal a jövő éve elejére, több nyelven.

A bíboros a közönségtalálkozó zárszavában elmondtá: Az a közösségeremtő erő, amit megéreztünk a NEK hetében, állandóan jelen van az Egyházban, arra kell törekednünk, hogy teremtsük olyan alkalmakat, amikor eléményszerűen is megélhetünk, megtapasztaljuk ezt, nemcsak nagy tömegben, hanem a kisközösségekben is. Imádkozzunk azért, hogy ilyen formában is folytatódjon a kongresszus. Végezetül Erdő Péter mindenkit meghívott a Krisztus Király ünnepének előestéjén tartandó nemzetközi szentségimádásra, melynek résztvevőit a világháló köti össze.

Körössy László

Fotó: Merényi Zita

A BIBLIA ÜZENETE

A Király a helytartó előtt

Jn 18,33b–37

Az egyházi év utolsó vasárnapján az evangéliumi szakaszban Jézus és Pilátus találkozását szemléltetjük (Jn 18,33b–37). Az e világi hatalmat képviselő római helytartó előtt áll kiszolgáltatottan, de emelt fővel az Úr Jézus. Megrendítő látni békéjét és szelíd határozottságát, amely bizonyára Pilátusra is mély benyomást tett. Párbeszédük során a helytartó megkérdezi az Urat: „Te vagy-e a zsidók királya?” (Jn 18,33b), illetve „Tehát király vagy?” (Jn 18,37) Jézus ezzel kapcsolatban három dologra mutat rá titokzatos válaszában.

Először is rávilágít arra, hogy az ō országa „nem innét való” (Jn 18,36). Királysága lényegében eltér a többi uralkodótól. Hiszen azok gyakran zsarnokoskodnak az embereknek, míg Jézus azért jött, hogy szolgáljon, és váltságul adja életét sokakért (vö. Mt 20,24–28). Egyesek azt várják, hogy a Mester mint egy politikai Messias szabadítás fel a zsidókat az idegen elnyomás alól, és az erőszakra erőszakkal, buntetéssel válaszoljon (vö. Mt 26,51; Lk 9,54; Jn 18,10–11; ApCsel 1,6). Ezzel szemben az Úr vállalja a szenvedést, illetve azt, hogy keresztre feszítsek őt (Mk 8,31; Mt 26,52; Lk 9,55–56). Míg sokan úgy gondolják, hogy a vagyon, a hatalom, az önző önmegvalósítás, a népszerűség teszi nagygy az embert, addig Jézus a boldogságmondások lelkületére (Mt 5,3–12) és a szeretet parancsára (Mt 22,37–40; Jn 15,12) tanít, amelyek országának törvényei. Vagyis az Úr királysága a szeretetben, az irgalomban és a szolgálatban mutatkozik meg, amely erősebb minden földi hatalmasságánál, s Krisztus mindenkit meghív országába.

Jézus továbbá azt mondja Pilátusnak: „Én arra születtem, és azért jöttem a világba, hogy

tanúságot tegyek az igazságról.” (Jn 18,37) Erre a helytartó felteszi a kérdést: „Mi az igazság?” (Jn 18,38) De az Úr nem felel neki. Később, miután Pilátus megostorozta Jézust, és katonái gúnyból töviskoronát és bíborköpenyt adtak rá (Jn 19,1–3), a helytartó, rámútatva az Úrra, ezt mondja: „Íme, az ember!” (Jn 19,5) Pilátus tehát maga válaszolja meg előző kérdését (Jn 18,38): az igazság nem valami, nem egy elvont eszme, hanem valaki: maga Jézus Krisztus (Jn 14,6). Jézus, a megvert, kigúnyolt zsidó király ebben a kiszolgáltatott helyzetben önmaga odaajándékozásával tanúskodik arról, hogy az ember életének igazsága az, hogy odaadja magát másoknak. Az életünk akkor lesz igaz, ha odaajándékozva megosztjuk másokkal az együttérzés, a szolidaritás és a nagylelkűség jegyében.

Végül a Mester azt is hangsúlyozza: „Aki az igazságból való, az hallgat a szavamra!” (Jn 18,37) Vagyis, aki Jézushoz tartozik, az figyel a hangjára: megőrzi, elmélyíti magában mindenzt, amit az Úr mond, és így válik egyre inkább hasonlóvá hozzá. Szent XXIII. János pápa ennek fényében tanítja, hogy a keresztenyé élet azt jelenti: meghallgatjuk és tettekre váltjuk az Úr szavát (Mt 7,24). Ezzel a magatartással tudjuk igazán kifejezni Jézus iránti szeretetünket, és ápolni a vele való barátságunkat (Jn 14,23).

Személjük mi is Krisztus Királyt! Hagyuuk, hogy tekintete és szavaival átformáljanak és gyögyítsanak bennünket, hogy napról napra megtervez egyre jobban hasonlóvá válunk hozzá! Ezáltal vele együtt mi is építhetjük szeretetének csodálatos országát már itt, a földi életben is.

Nyúl Viktor

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A Szent Liturgiáról (47.)

A szentáldozás után a Szent Liturgiában ismét egy ekténia, vagyis könyörgéssorozat következik, aminek két elnevezése ismeretes. Az egyik a kezdőszaváról kapta a nevét: *Igazhívők ektériája*. A másik viszont egyszerűen annyit mond, hogy *Hálaadó ekténia*. Ez mindenből hárrom kérést tartalmaz, majd egy csöndes papi imára utána fennhangot.

Érdekes, hogy a liturgikon 1920-ban az ekténia csendes végzését írta elő: „Az áldozó-pap a fölajánlási asztalhoz viszi át a Szentséget, hol azt magához vevén, halkan mondja a következő ekténiat.” Ezt azonban felülírta az 1965-ben kiadott püspöki rendelkezés, és az óta hangsosan végezzük.

Az ekténia első kérése a hálaadásra szólít fel, miután részesültünk „Krisztusnak szent, legtisztább, halhatatlan, mennyei, elevenítő és felelmetes titkaiban”. Sót, arra buzdít, hogy „méltóan adjunk hálát az Úrnak”. Valójában nem is tudjuk ezt méltó módon megtenni, különösen azok nem, ha az Eucharisztia előtte felsorol jelzőire gondolunk. De azért mégis törökéndünk kell rá. Bizonyára ezért szól a válaszunk úgy, hogy „Uram, irgalazz”. Egyébként pedig a hálaadásra való felszólításra szépen rímel a pap csendes imájának kezdete: „Hálát adunk neked, emberszerető Urunk.”

A következő könyörgés már valódi kérést tartalmaz, mégpedig olyat, amely már ötször is jelen volt a Szent Liturgiában: „Oltalmazz, ments meg, könyörül és őrizz meg mindenkit, Isten, a te kegyelmeddel.” Ez a könyörgés itt tud a leghatékonyabb lenni, hiszen magunkhoz fogadtuk Jézus Krisztus szent Testét és Vérét, elteltünk a kegyelemmel. Ezzel bátorítást adott életünk folytatására, mert az Úr – elfogadva kérésünket – oltalmaz, védelmez és megőriz bennünket. Csodálatos hatása ez a szentáldozásnak.

A harmadik kérés – kissé eltérő formában – már két-szer is előfordult a Szent Liturgia egy-egy ekténijában. Ezekben a helyeken aholhoz

NOVEMBER 21., ÉVKÖZI 34.
VASÁRNAP – KRISZTUS, A MINDENSÉG KIRÁLYA (Szűz Mária bemutatása a templomban, Olivér) – Dán 7,13–14 (Az eljövendő Emberiának – Krisztus Királynak – országa mindörökre fennmarad.) – Jel 1,5–8 (Isten szava megítéli a szív gondolatait és érzéseit.) – Jn 18,33b–37

(Krisztus – Pilátus előtt – megköszöve is megvallja, hogy ő a mindenből királya.) – **Zsolozsma:** II. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 229 – ÉE 585, Ho 229 – ÉE 154, Ho 280/B – ÉE 598, Ho 150 – ÉE 200.

NOVEMBER 22., HETFŐ – Szent Cecília szűz és vértanú emléknapja (Cicelle, Célia) – Dán 1,1–6,8–20 – Lk 21,1–4.

NOVEMBER 23., KEDD – Szent I. Kelemen pápa és vértanú vagy Szent Kolumbán apát emléknapja (Klementina) – Dán 2,31–45 – Lk 21,5–11.

NOVEMBER 24., SZERDA – Dung–Lac Szent András és társai vértanúk emléknapja (Emma, Flóra, Virág) – Dán 5,1–

A hét liturgiája

B év

(

)

Amina, Virgil, Virgínia)

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Hiszek

„A Szimbólum vagyis a Hitvallás szerepe az, hogy az egész egybegyűlt nép a Szentírásból vett olvasmányokban és a homiliában kifejtett isteni szóra készseggel válaszoljon, és hogy – a Hitvallást liturgikus használatra jóváhagyott formában mondva – hitünk nagy igazságait felidézzé és megvallja, mielőtt azoknak ünneplése a szentmisében elkezdődik.” (A római misekönyv általános rendelkezései, 67.)

Vasárnapokon és főünnepeken a keresztenyé gyülekezet ünnepélyesen megvallja hitét. Teheti ezt felváltva énekelve, vagy fennhangon, közösen mondva. Lehet a hosszabb, az úgynevezett Nicea-konstantinápolyi hitvallás: azért hívják így, mert szövege a 325-ben tartott Nicaei Egyetemes Zsinaton, valamint a 381-ben tartott Konstantinápolyi Egyetemes Zsinaton megfogalmazott hitletémeny tartalmazza. Ez az a hitvallás, amely a hitet az apostoli folytonosságra alapozó egyetemes, Katolikus Egyházhoz kapcsolja a helyi gyülekezetet. Latin gregorián dallamra is ezt a hitvallást tudjuk énekelni. Kívánatos is lenne, hogy a Katolikus Egyház világnyelvén lehetőleg minél több hívő megtanulja. Ezért kiemelt ünnepeken akár az egyházközösségekben is lehetne latinul énekelve megvallani a hitünket. Erre talán a *Graduale romanum* található harmadik, ugyan kései keletkezésű, de fülbemászó dallamváltat a legalkalmásabb, és ez is a legelterjedtebb.

Rövidebb és ősibb szöveg az Apostoli hitvallásé – ez is használható. Ez gyökereit a ró-

mai Egyház keresztségi liturgiájában találja, és a legrégebbi szövegváltozatokat nagyon korán, már a 2. században használhatták: a kegyes hagyomány szerint maguk az apostolok adták tovább az első keresztenyeknek. Ez a hitvallás mindenetre római katolikus keresztenységünk eredetéhez repít vissza bennünket, a vértanúk Egyházának korába, amikor a hitet megvallani nem volt játékdolog, s arra figyelmeztet bennünket, hogy ma is egész életünk odaadását feltételezi a szóban megvallott hit.

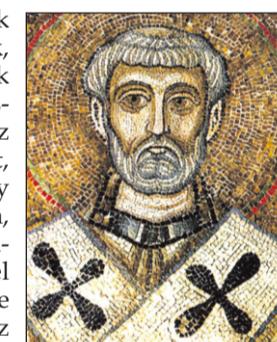
A hitvallás harmadik formája a keresztségi hitvallás, amikor a liturgiát vezető püspök vagy pap kérdéseire válaszol a keresztelendő (ha értelmes korban van), valamint a hívő községe: „Hiszünk!” A sátanának való egyéni és közös ellenmondást követi, amely ugyancsak kérdez-felelet formájában történik. Ezt a formát a keresztelés liturgiájában használjuk, illetve azokon a szentmiséken, amelyekben keresztelőt is ünneplünk, kiváltképp a húsvéti vigíliában. A hitvallásnak ez a fókusztált, közös választ elhívó formája különösen alkalmas arra, hogy a közös hit örömet átéljük, és saját keresztségekben alapdöntéséhez visszatérjünk. Ez az a döntés, amit Isten Jézusban meghozott mellettünk. Annak a bennünket megelőző szerezetnek a döntése, amelyhez ma is hálás válaszunkkal csatlakozunk: „Hiszünk!”

Fehérváry Jákó OSB

A HÉT SZENTJE

Szent I. Kelemen

November 23.

tolt eltérő adatokat: Kelemen valóban Péter rendelte utódául, de ő a békesség kedvéért lemondott *Linus* javára. A Kelemen-regény, amelynek utolsó változata szintén a IV. századra tehető, azonosnak véli Rómában Szent Kelemen *Domitianus* császár unokaöccsével, *Titus Flavius Clemens* szülőjével, aki konzul is volt. A Kelemen vértanúságára vonatkozó adatok szintén a IV. századból valók. Óriánsz azonosnak tartotta a *Fil 4*-ban szereplő Kelemenrel, s így nemcsak Péter utóda, hanem Pál tanítványa és munkatársa is lett volna. A korintusiakhoz írt levél elárulta, hogy Kelemen kitűnően ismerte az Ószövetséget, sokszor idézi is. Nem zárhoztuk ki annak lehetőségét, hogy ismerte Péter és Pál apostolt; valószínűleg 92 és 101 között volt Róma püspöke.

Minden bizonnal előkelő római családból származott. Szülei elszakadtak egymástól, és a család szétszóródott. Kelemen már felnőtt volt, amikor elindult, hogy megkeresse övéit. Kora gyermekkorától fogva foglalkoztatták az élet értelmének kérdéséi. Találkozott Péter apostolal, és csatlakozott hozzá missziós útjain.

A legenda szerint életének utolsó szakaszát száműzöttéktént a Krímben töltötte, egy műravidányban és munkatársa is lett volna. A korintusiakhoz írt levél elárulta, hogy Kelemen kitűnően ismerte az Ószövetséget, sokszor idézi is. Nem zárhoztuk ki annak lehetőségét, hogy ismerte Péter és Pál apostolt; valószínűleg 92 és 101 között volt Róma püspöke.

Minden bizonnal előkelő római családból származott. Szülei elszakadtak egymástól, és a család szétszóródott. Kelemen már felnőtt volt, amikor elindult, hogy megkeresse övéit. Kora gyermekkorától fogva foglalkoztatták az élet értelmének kérdéséi. Találkozott Péter apostolal, és csatlakozott hozzá missziós útjain. Nemsokára látott része: egy báránnyal látott, amely egy bizonyos helyen a lábával kaparta a földet. Kelemen a megjelölt helyen bele-vágta a földbe ásóját. Ennek hatására olyan bővízű forrás fakadt ott, hogy patak lett belőle. A környék lakói úgy megrendültek az eseménytől, hogy megkeresztelkedtek. Amikor ez a császár tudomására jutott, elrendelte, hogy Kelemen fognak a tengerbe. A legenda szerint miután vértanú lett, a tenger több mérföldre visszahúzódott, hogy a holttestet kivihessék a szárazra.

L. K.

6.13–14.16–17.23–28 – Lk 21,12–19.

NOVEMBER 25., CSÜTÖRTÖK – Alexandriai Szent Katalin szűz és vértanú emléknapja (Liza) – Dán 6,12–28 – Lk 21,20–28.**NOVEMBER 26., PÉNTEK** (Vízág, Konrád, Leonarda) – Dán 7,2–14 – Lk 21,29–33.**NOVEMBER 27., SZOMBAT** (Amina, Virgil, Virgínia) – Dán 7,15–27 – Lk 21,34–36.

C év

NOVEMBER 28., ADVENT 1. VASÁRNAPJA (Marchiai Szent Jakab, Stefánia) – Jer 33,14–16 (Isten elküldi a Messiást, aki Dávid nemzetéből születik.) – 1Tessz 3,12–4,2 (Krisztus eljövetelére erősítse meg szívünket az Úr.) – Lk 21,25–28.34–36 (Elközelgett a ti megváltásotok.) – **Zsolozsma:** I. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 2, ÉE 501, ÉE 413, Ho 2 – ÉE 3, 4, Ho 133 – ÉE 503, Ho 6 – ÉE 10.

Az élő hitnek cselekedetei vannak

Átadták és megáldották a Katolikus Karitász új országos központját

(Folytatás az 1. oldalról)

„Az élő hitnek cselekedetei vannak, ebből fakad az a nagy munka, melyet az egész világ katolikusai végeznek ember-társaik megsegítésében” – kezdte beszédét Veres András győri megyéspüspök, az MKPK elnöke. – Megdöbbentő és szívmelengető látni, hogy Magyarországon is minden sarkan vannak, akik életüket a testvéri szeretet szolgálatajára ajánlják. Leginkább a nem hívő emberek vélik úgy, hogy az Egyháznak főként a szociális területen kell tevékenykednie. Ám nem gondolnak bele abba, hogy ha nem volnának hívők, akkor olyanok sem lennének, akik ezt a tevékenységet el tudják végezni. Azt sem szabad elfelejteni, hogy az a minőségi többlet, ami az egyházi szociális intézményekben tapasztalható, pont ebből a hitból eredeztetető. Éppen ezért tartja elődleges feladatának az Egyház, hogy a hitet továbbadjá. A hitre alapozva bontakozhatnak ki azok az életutak, melyekkel az egyházi karitatív szolgálat során is találkozhatunk.

Ma, amikor átadjuk ezt a központot, szeretném kifejezni köszönemet azoknak a karitásmunkatársaknak, önkénteseknek, akik szerte az országban végzik áldozatos munkájukat. Ők az élő példái annak, hogy a hitnek cselekedetei vannak. A karitász ugyanis az Egyház lételem. „Adja Isten, hogy a mi szolgálatunk által is kevesebb legyen a nélkülvő ember, minden kapjanak a rászorulók testi és lelkvi segítséget, és azok, akik ezt a tevékenyéget végeznek,

érezzék, hogy Isten szeretetének a munkatársai” – fejezte be beszédét Veres András püspök.

Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára, a Karitatív Tanács elnöke köszöntőjében arra emlékeztetett, hogy Jézus szavai szerint „szegények minden lesznek köztetek”. Ez feladata jelent számunkra, arra hív mindenannyiunkat, hogy megtaláljuk a segítségnyújtás megfelelő formáit, kiemelve ezáltal az embereket a szegénység és a nyomor csapdájából. Szent Márton ünnepe után, a szociális munka napján meg kell köszönni azt a szolgálatot, amelyet a Katolikus Karitász végez. A karitász magyarországi tevékenysége egyedülálló, hiszen a legtöbb munkatárral, az egész országot lefedő szervezetet látja el szolgálatát. A magyar kormány az elmúlt években anyagi forrásokkal is segítette ezt a munkát. Ennek az épületnek a felújításához 37 millió forinttal járult hozzá a kormányzat.

Fülöp Attila, az Emberi Erőforrások Minisztériuma szociális ügyekért felelős államtitkára azt emelte ki, hogy nemcsak Szent Erzsébet ünnepe lesz, aminak élete a gondoskodáspolitika példája lehet. Az igazi karitász minden kereszteny gyökerű volt. Magyarországon a szociális segítségnek kiépült rendszereivel találkozhatunk, s ebben a Katolikus Egyháznak kulcsszerepe van. A szociális terület tevékenységeinek felét, a gyermekvédelmi szolgálat háromnegyed részét az egyházi intézmények látják el. Azok,

akik a szociális területen végzik a munkájukat, nemcsak azokért dolgoznak, akiken nap mint nap közvetlenül segítenek, hanem rajtuk keresztül a közösségről is, legyen az egy család, egy falu vagy az egész nemzet.

Ecsy Gábor, a Katolikus Karitász országos igazgatója a szervezet történetéről szólva elmondta: ez az év azért is különleges, mert idén rendezték meg a budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust, melynek eseményein a karitásznak a kari-

taszt is megszüntette, vezetőit perbe fogta. A Magyar Karitászt 1991-ben indította útjára Frank Miklós. Elképzelésének megfelelően a szervezet a plébániai csoportokra épült. Ezt a karitásmozgalmat az egyházmegyei szervezetek révén a karitászközpont fogta össze, így biztosítva az intézményes

szociális ellátást. A Magyar Karitász a nemzetközi szervezet munkájába is bekapcsolódott. Mádl Dalma 2000-ben lett a karitász jószolgálati nagykövete. „A püspöki konferencia a Magyar Karitász nevét 2001-ben Katolikus Karitász – Caritas Hungarica néven változtatta, ezzel is aláhúzva azt a tényt, hogy a karitász a Katolikus Egyház hivatalos széghelyszervezete.” Ebben az évben lett Nagy Károly a szervezet vezetője. Ecsy Gábor 2009-től a Katolikus Karitász országos igazgatója. A karitász különbségekben egyaránt segíti a bajba jutott embereket.

A komplexumot – amely helyet biztosít a karitatív szervezet Rév Szenvedélybetegsegítő Szolgálatának is – Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök, a karitász elnöke áldotta meg. Mint elmondta, Jézus Krisztus előtt az adakozás elsősorban az adakozó emberről szólt, aki feleslegéből adva szerette vol-

na elkerülni a nagyobb gondokat. Krisztus óta azonban már más a helyzet, az Egyháznak fontos élettevékenysége a segítő szolgálat.

Az Egyház két karral látja el ezt a tevékenységet. Az egyik a karitásmozgalom, melynek révén a plébánia önkéntesei végzik a munkájukat, a másik pedig a szakszerű segélyszervezet, amely hatékonyan és gyorsan tud segíteni ott, ahol szükséges. De az egyházi és az állami vezetés két karjára is szükség van ahhoz, hogy a karitatív szolgálat hatékonyan és profi szinten tudjon működni. A karitatív szolgálat az Egyház életjelensége, mely hitelessé teszi az evangélium hirdetését – mondta Spányi Antal püspök.

Az épület tanácsfogalmában Mádl Dalmáról, a Katolikus Karitász nemrég elhunyt jószolgálati nagykövetéről neveztek el.

Baranyai Béla
Fotó: Merényi Zita

Testünk a szeretet tanúja

Testteológiai konferenciát tartottak a Veszprémi Érseki Főiskolán

Testünk a szeretet tanúja címmel rendezett testteológiai konferenciát november 6-án a Veszprémi Érseki Főiskola. A tanácskozásban bemutatkozott az intézmény új képzése is, amely hitéleti és testteológiai szemléletformáló innovációt jelent Magyarországon.

A konferencia legfontosabb célkitűzése volt, hogy teret adjon egy tudásmegosztó és szemléletformáló találkozásnak, amelynek keretében főpásztorok, teológusok és szakértők tárájá fel a testteológia nem vagy csak alig ismert tételeit, az Egyház tanításait szexualitásról, testiségről és az Isten-képmásságban rejlő felelősségről.

Udvárdy György érsek köszöntője után Sebestyén József, a Veszprémi Érseki Főiskola rektora mutatta be új, most induló képzéseket, majd megnyitotta a konferenciát. Varga László kaposvári megyéspüspök, vala-

mint Gál Tibor történész délelőtti előadása az emberi test méltóságáról, szépségről és a szeretet kreatív, összinte, tiszta megéléséről szólt.

Délután olyan új közösségek és mozgalmak mutatkoztak be, amelyek valamilyen módon a házasságra készülőkkel, a házasságban élőkkel, az elváltakkal, a gyermekükkel együtt nevelő szülőkkel foglalkoznak.

A Katolikus Egyház – két évezredes történelme során – nemcsak a szeretetről, hanem az emberi testről, a szexualitásról is örökké érvényű tanításokat adott, amelyeket ha kötötbe rendeznénk, egy közel haterzér oldalas könyvet kapnánk. E tanítások közül számosat Szent II. János Pál pápa jegyez. Az ő tanításaira alapozott fogalmazódtak meg a konferencia főbb üzenetei és célrendszere is.

Forrás és fotó: Veszprémi Főegyházmegye

A hatékonyabb misszióért

Egyházmegyei papi továbbképzést és karitásztalálkozót tartottak Kiskunhalason

A Szentatyja által meghirdetett szinódusi folyamat volt a központi témaja a Kalocsai-Kecskeméti Főegyházmegye papi továbbképzésének, valamint az egyházmegyei karitásztalálkozónak november 6-án. A program szentmisével kezdődött a kiskunhalasi Szent Péter és Pál-templomban, amelyet Bából Balázs érsek mutatott be az egyházmegye papságának koncelebrálásával.

A főpásztor beszédének kezdetén ismertette a szinódusi folyamat főbb lépéseit. Elmondta, ez a szinódusi út 2023-ban Rómában fog befejeződni, de a kezdeti szakaszban az egyházmegyék szolgálatára van szükség. A híveket a lehető legszélesebb körben meg kell kérdezni az Egyház jövőjével, munkálkodásával kapcsolatos fő témaiban.

Ebben a szakaszban az Kalocsai-Kecskeméti Főegyházmegyében Finta József általános helynök, koordinátor fogja vezetni a munkát. A szán-

dék az, hogy megújuljon az evangélium hirdetése, a misszió, melynek hatékonyabbnak kell lennie.

A beszéd további részében a napi szentírási szakaszokról elmelkedett az érsek. A Rómaiaknak írt levél végét, utolsó sorait hallotta a hívőközösség a szentmisében.

Szent Pál apostol legjelentősebb leveléről van szó – mutatott rá Bából Balázs –, mely az evangéliumot után a legegyetemesebb tanítást adja a keresztenyű üzenetről. Ezt a levelet Szent Pál apostol a harmadik missziós útja során írta. A köszöntésekkel kitűnik, hogy milyen elevenen dinamizmus volt a közösségen. Sok embert üdvözöl az apostol, akik ismerősek voltak számára. Csodás eredmény ez. Nagyon korán keresztenyű közösség él a városban, úgy, hogy az apostolok szinte még el sem jutottak oda. Ebben a levélben Pál megszólítja a pogányokat is. Elmondja, hogy az Isten az értelelm alapján is megismerhető. Bár ebből fakad a pogányok bűne is, hisz felismerték az értelelm által, hogy van Isten, mégsem adták meg a kötelező hódolatot számára.

Pál ebben a levélben kifejti, a hitünk értelmes hit. Isteniszteletünk és hitünk értelemszerű meghódolás az Isten előtt – folytatta a főpásztor. – Szent Pál azért emelte ki, hogy az igaz a hitból él, mert ahonnan Pál származik, a farizeusok közösségeből, ott az a felfogás, hogy aprólékos, kiszámított cselekedetekkel üdvözülhetünk. Az

apostol rámutat: nem az ószövetségi előírások szerint aprólékos tettek vezetnek az üdvösségre, hanem a Krisztusba vetett hit.

Első a kegyelem, hiszen már a hithez is erre van szükség. Ugyanakkor ez a hit több a bizalomnál, hiszen értelemszerű meghódolás, és magával hozza a cselekedeteket.

Nem lehet tehát különválasztani a hitet és a cselekedeteket. Az üdvösségeinket ajándékba kapjuk ugyan, de fáradoznunk is kell érte.

Bából Balázs ezután a Rómaiaknak írt levélben olvasható karitatív feladatok felsorolásával folytatta beszédét. Rámutatott, gyakorlatiasan megfogalmazódik itt, hogy mi minden kell és lehet megtenni az emberek segítéséért.

Az érsek az apostoli levél végén olvasható több ismeretlen személyről is szózik. „Érdekes jelzőket használ Pál levelében: áldozatvállaló, kedves, sokat fáradozó, nagyra becsült, szeretett munkatárs, a közösség házigazdája. Olyan megnevezések, melyek nagyon komoly elismerést adnak az embereknek. Jó lenne, ha ilyen közösségeink lennének. Ennek a célnak megvalósítására irányul a szinódusi folyamat” – hangsúlyozta Bából Balázs.

A szentmisé végén a főpásztor oklevelet adott át a kiskunhalasi karitászcsoporthoz vezetőjének, Kuti Sándorné Kovács Márianak, aki a harmincéves helyi közösség lelkes és példamutató vezetője.

Az egyházmegyei karitászcsoporthoz ezután a Szent József Katolikus Általános Iskolában folytatták találkozójukat, ahol Molnár Ferenc diákoknál, a Katolikus Káritász RÉV Szervendélybetegsegítő Szolgálatának kecske-méti igazgatója előadását hallhatták a diáknak feladat-

táról az Egyházból.

A karitászcsoporthoz programját Cselik Beatrix egyházmegyei karitászigazgató koordinálta és vezette.

A papság találkozója a II. Rákóczi Ferenc Katolikus Technikumban folytatódott, ahol két előadást hallgathattott meg a főegyházmegye klérusa.

Richter Mátyás érseki titkár, szertartó a zsínárok általános történetéről beszélt, mégpedig szakértőként, hiszen Rómában, a patrisztikus intézetben végezte tanulmányait. Előadásában bemutatta a Nemzetközi Teológiai Bizottság dokumentumát is a szinódusi folyamatról.

A második, gyakorlati előadást Kiss Gábor kánonjogász, teológus tartotta, aki pontos képet adott a szinódusi folyamatról, az Egyházból következő hangsúlyeltolódásokról, valamint a nemzeti szinódusi kezdeményezésekkel Ausztráliában, Írországban és Németországban.

A papok képet kaptak a folyamatról, mely egyházmegyei szakaszának munkálataiból ki kell verniük a részüket. A továbbképzésen elhangzott előadások segítséget jelentenek a szinódusi folyamat egyházmegyei szakaszának véghezvitelében.

**Kalocsai-Kecskeméti Főegyházmegye
Fotó: Koprivanacz Kristóf**

November 3-án háláadó szentmisével ünnepelték a Jubilate Imádság Házai szolgálat elindulásának első évfordulóját Kaposváron. A püspökség kápolnájában működő szolgálat célja, hogy a Kaposvári Egyházmegye minden forrás az állandó, folyamatos imából és imádásból fakadjon.

Az Imádság Házában szolgálatot vállalók napi nyolc órában folytatnak közbenjáró imát különböző formákban: csendes szemléződéssel, a Szentírás igéjével vagy énekes, hangszeres dicsőítéssel. Közbenjárók az egyházmegye és az egész Egyház megújulásáért, az evangelizációért. Imádkoznak megtérésekért, a Szentlélek új ki-

áradásáért és Izraelért, a szövetség népéért; valamint a társadalom megújulásáért, hogy a halál kultúrája helyett a szeretet civilizációja valósuljon meg a világban. Mindezek mellett naponta imádkoznak a Szent Faustina Irgalmasság Házá és a Jubilate Imádság Ház szolgálóiért és szolgálataiért.

Varga László kaposvári megyés-püspök a szentmisén úgy fogalmazott:

„Hálás vagyok a Jóistennek, hogy egy évvel ezelőtt elindulhatott a Jubilate Imádság Ház szolgálat a

A csüggédőbe lelket önteni

Az irgalmaság misszionáriusa és kanonokok kinevezése Vácon

Borromeo Szent Károly, a Váci Székeskáptalan védőszentje ünnepének alkalmából november 5-én a Karolina-kápolnában tartották a váci székesegyház új kanonokainak eskütelét és a kanonoki jelvények átadását. Kocsis Imre teológia professzor pedig átvehette az „Irgalmasság misszionáriusa” kinevezésről szóló okiratot, amelyet Ferenc pápa nevében küldött az Új Evangelizáció Pápai Tanácsa.

A kinevezésről szóló okiratot Marton Zsolt váci megyéspüspök adta át Kocsis Imre nagyprépostnak.

A főpásztor a váci székesegyház kanonokai közé kinevezte Varga Lászlót tiszteletbeli

akár saját életét is kockázatba, nem hagyja magára a lelkى megerősítésre vagyódot beteg testvéreit. Kocsis Imre nagyprépost arra buzdította társait, hogy imádkozzanak a fertőzésben elhunyt papokért, és kérék az Úr kegyelmét, hogy a mostani megpróbáltatás idején is minden képesek legyenek a csüggédőkbe lelket önteni, és az Úr irgalmas szerebet szavaikkal és tettekkel közvetíteni.

Prédikációja után a nagyprépost felolvasta a két új kanonok kinevezési iratát. Ezt követte az eskütelét és az ünnepélyes beöltözötet.

Varga László egyházzenei szolgálatának elismeréséért részesült a mesterkanonoki kitüntetésben, aki három és fél évtizede vezeti odaadással a váci székesegyház Szent Cecília kórusát.

kanonokot, tereskei címzetes apátot, zeneigazgató-karnagyot és Máthé György témamonostori címzetes prépostot, esperest, püspöki tanácsost.

Az ünnepi esemény kezdetén a székeskáptalan tagjai elhunyt kanonoktárakért imádkoztak a felújítás alatt álló székesegyház altemplomában.

Ezt követően Marton Zsolt püspök szentmisét mutatott be a Karolina-kápolnában, melyen koncelebrált Varga Lajos segédpüspök, Molnár Zsolt püspöki irodaigazgató, Kocsis Imre nagyprépost és Szádoczky Károly kanonok.

A székeskáptalan többi tagja korális ruhákban a padokban foglalt helyet.

Szentbeszédében Kocsis Imre nagyprépost Borromeo Szent Károly életpéldáját méltatta, aki fejgelmezett és fejgelmet követő magatartása, személyes lelkipásztori elkötelezettsége példa lehet mindenki számára. A pestisjárvány idején Milánó vezetői mindenekültek, az érsek azonban a maradást, a közellátás biztosítását és a betegek szolgálatát tartotta kötelességének. Gyakran ment a kórházba, vigasztalta a betegeket, bátorította a betegápolókat, látogatta a temetőt, a barakkokban lakókat és a házakban vesztegzár alatt lévőket.

Borromeo Szent Károly áldozatos magatartása jól mutatja, hogy a lelkipásztorok a legnehezebb helyzetekben is a rábítottak mellett kell állnia – mondta a szentmisé szónoka.

Kitért a Covid-járványban helytálló püspökök és papok elhivatottságára, akik tanúságot tesznek arról, hogy a hiteles pásztor,

A mesterkanonoki titulus a régebbi időben iskolavezetéshez volt rendelve, mely hagyomány folytatása Varga László életében nem csupán cím és elismerés, hanem valóságos feladatkör és tevékenység, hiszen a kórusiskola szakmai irányítója és művészeti vezetője – hangzott el méltatásában.

Máthé György a négy és fél évtizede hűségesen és eredménnyel végzett papi szolgálatának elismeréseként kapta a mesterkanonoki kinevezést.

A 2008-ban Vácott és a 2011-ben Szolnokon megrendezett váci egyházmegyei találkozó szervezője volt. Az 1957-ben meggyilkolt Kenyeres Lajos atyáról történő évenkénti megemlékezés felkarolja. Szívügye, hogy Boldog Sándor István szálezi szerzetes, vörös tisztelete minél jobban elterjedjen. Nevéhez kötődik a szolnok-belvárosi templom, valamint a szolnoki vártemplom nagyszabású rekonstrukciója. Jelentős szerepe volt a szálezi rend női ágának mogyorodi letelepedésében, valamint a katolikus óvoda megalapításának elősegítésében. Felkarolta az angolkisasszonyokat, akik Boldogasszony Nővérei néven a Váci Egyházmegyében nyilvános társulásként működnek. 2021-ben Szolnok díszpolgára lett.

Az új mesterkanonokok nevében Máthé György mondott beszédet, amelyben megköszönte a testületbe való befogadást, majd Marton Zsolt megyéspüspök is kifejezte örömét.

**Forrás: Váci Egyházmegye Bölönyi Gabriella
Fotó: Czinege Gábor**

Szeretetével jön felém Istenem

Egyéves a kaposvári Imádság Házai szolgálat

püspökség kápolnájában. Egy éven keresztül, még a szigorú Covid-intézkedések alatt is folytatódott az ima hétköznaponként, munkaidőben.

Hálát adok azokért a testvéreinkért, akik odaajándékoznak a 168 órából egyet annak, aki a legjobban szereti őket: az Úr Jézus Krisztusnak. Ez talán nem is olyan sok, ha arra gondolunk, hogy ő minden odaadott számunkra.

Ezt a szentmisét hálóból ajánlom fel ezért a szolgáltatárt. minden reményem az, hogy kibővülhet 7/24-es szolgálattá, ami annyi jelent, hogy nemcsak munka-

időben végezzük a dicsőítést és imádást, hanem éjjel-nappal, minden nap. Reményeim szerint ez már nem a püspökség kápolnájában fog megvalósulni, hanem az épülő Irgalmasság Házában.

Szeretnénk, ha ez az imádás a protestáns testvéreinkkel együtt jöhetne létre. Kérem az imáitokat, hogy ez valóra válhasson, s hogy folyamatosan mehessen ebben a városban a dicsőítés és az imádás, ami a szíve-közepe mindennek.”

Az ünnepi szentmisén a Meghív-tál zenekar nyújtott zenei szolgálatot. A kaposvári Jubilate Imádság Házai szolgálataira az imadsaghaza.kaposvar@katolikus.hu e-mail címen lehet jelentkezni.

**Forrás: Kaposvári Egyházmegye
Fotó: Kling Márk**

Győri kispapok zarándoklata a Szűzanya nyomában

Zarándoklaton vettek részt a Brenner János Papnevelő Intézet és Hittudományi Főiskola kispapjai és előljárói október 23-án. Útjukról Kordoss Richárd másodéves papnövendék írt beszámolót, melyet szerkesztve közzünk.

Szemináriumunk szép napnak nézett elébe október 23-a reggelén. Utunkat legfőképpen a Szűzanya tisztelete fonta körbe: reggeli indulásunkat ezért egy szép ima indította, mely az Utí Boldogasszonnyhoz szólt.

Első állomásunk felé tartva, amely Tata volt, Grafl Ákos kispáptársunk tartott rövid beszámolt a városról, illetve a helyi egyházközösségről, hiszen a nyári gyakorlatat ott töltötte.

A városba érve rögtön a külsőleg felújított templom felé vettük az irányt, ahol Havassy Bálint atya várt bennünket

tessomlón (...) egy rövid zarándokszétát téve mentünk el a helyi templomhoz. Ekkor csatlakoztunk hozzáink Visnyei László plébános atya. Ezt a rövid gyalogos utat énekelve tettük meg, hiszen egy gyönyörű Mária-kegyhely felé tartottunk.

A templomban a helyi hívek buzgó szeretettel vártak bennünket. Itt Reisner Ferenc rektor atya mutatott be szentmését.

A gyönyörű liturgia után agapén vettünk részt (...) rövid pihenő után folytattuk az utat Környére, (...) ebéd után elin-

nagy szeretettel. Belépve a templomba egyből a Máriapócsi Szűzanya másolatának oltára előtt találtuk magunkat.

Először kispáptársaimmal elnékeltünk egy erre az alkalomra megtanult Akathisztosz himnuszt, és ezzel köszöntöttük a Szűzanyát. Ezután Bálint atya elmesélte nekünk az oltár építésének kalandozott történetét, amihez kitűnt, hogy mily nagy tisztelettel van a Máriapócsi Szűzanya iránt, hiszen papi hivatalát neki is köszönheti. A templom körbejárása után elindultunk következő úti célunkhoz, Vértesomlóra.

Az úton Woditsch Péter másodéves társunk az Esterházy családról tartott kiselőadást, hiszen a területek, melyeken akkor jártunk, régen ennek a családnak a birtokai voltak. Vér-

dultunk Majakra, hogy megtekinthessük a helyi látványosságot, a régi remetegélelődítőt kívülről és az Esterházyak vadászkastélyként működtetett épületegyüttesét.

Napunk utolsó állomásának elmentünk Oroszlány városába, hogy ellátogassunk a Munkás Szent József-plébániára. Itt is hallhattuk a templom és környéke történetének rövid összefoglalóját. Ezt követően elismádkoztuk a Szent József-litániát, szentségimádással egybekötve.

A nap méltó lezárásaként megemlékeztünk az '56-os forradalomról és szabadságharcról.

Forrás: Győri Egyházmegye
Fotók: Brenner János
Hittudományi Főiskola

Papi rekölleciót tartottak Keszthelyen és Veszprémben

Udvárdy György érsek meghívására Meszleny László média- és kommunikációs tanácsadó tartotta a novemberi rekölleciót a Veszprémi Főegyházmegye papságának november 8-án Keszthelyen, november 9-én pedig Veszprémben.

üzenetében Ferenc pápa. Másrészt rámutat a valóság ellenőrzése nélküli közösségi kommunikáció veszélyére. Nem kell tehát démonizálni, morális veszélyként feltüntetni a tömegkommunikációs eszközököt, de rendelkezni kell a helyes megkülönböztetés nagyobb képességeivel, és felelősséget kell vállalni a középként a hagyományos média figyelmen kívül hagyna, felszínre hozhatunk több pozitív eseményt is – állapítja meg az idei tömegkommunikációs világnapra írott

Forrás: Veszprémi Főegyházmegye, Vatikáni Rádió
Fotó: Veszprémi Főegyházmegye

Idegen földön evangelizáló pedagógusok Kettős könyvbemutató a dallasi magyar ciszterciekről

Hogyan kerültek magyar ciszterciek Texasba? A szemlélődő rend dallasi iskolája hogyan lett a legjobb katolikus és a negyedik legjobb magániskola Amerikában? Farkasfalvy Dénes OCist Tartós otthont keresvén és Szerdahelyi Csongor Az amerikai Zirc című könyve nem marad adós a válaszokkal. November 9-én a Budai Ciszterci Szent Imre Gimnáziumban mutatták be a két kiadványt.

„Benedicite!“ – ugyanazon a délutánon másodszor köszöntötte Barlay Bence, a Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium (SZIG) igazgatója a közönséget. Ezúttal az iskola dísztermében vagyunk. Körünkben a frissen kitüntetett Marton Bernát OCist. A 80 éves szerzetes néhány órája vette át Soltész Miklós államtitkárt a Magyar Érdemrend lovagkeresztjét. Jelen van a ciszterci család számos tagja, többek között Szkaliczki Örs OCist, a Szent Imre-templom plébános; a kismarosi ciszterci apátnő, Horváth Olga OCist vezetésével számos nővér; öregdiák, a SZIG tanulói és tanárai, valamint a kiadványok megjelenését támogató Magyar Művészeti Akadémia főtitkárhelyettese, Székely-Gyökössy Szabolcs; Pólya Viktor, a Magyar Ciszterci Diákok Szövetségének elnöke; Párdányi Miklós emeritus direktor; Simon Nadinka, Újbuda Önkormányzatának egyházigyi tanácsadója.

Két könyv, háromféle forrás – visszaemlékezés, interjúk és történelmi diplomamunka – a magyar ciszterciek texasi jelenlétéiről, arról, hogy „szétszórt és kiszélesített menekültek idegen földön miközött váltak istenkereső és evangelizáló pedagógusokká, tanítókká“.

Farkasfalvy Dénes OCist emeritus apát Tartós otthont keresvén – A ciszteriek története Texasban, apátság és iskola című könyve, valamint Szerdahelyi Csongor Az amerikai Zirc címmel megjelent interjúgyűjteménye, benne Halász Tibor Nivárd OCist Néhányan átmennének az újházába című diplomamunkája bemutatja a Dallas Miasszonyunk Ciszterci Apátság és az általuk létrehozott Cistercian Preparatory School történetét.

„A Dallas Miasszonyunk Apátság létrejötte nem emberi elképzelés, célrányos tervezés és hozzáértés eredménye volt. Egyre erősödő nyomások, zavaros véletlenek, kétségebesett választások, konfliktusok és nézeteltérések eredményének köszönhető. Ez a könyv megpróbálja leírni, mi és hogyan is történett” – kezdi művét Farkasfalvy Dénes. A 2020-ban elhungat emeritus apát viszszatemelézése bemutatja a dallasi ciszterci monostor történetét az abszolút

kezdetektől, Zirc első, 1182-ben történt, valamint második, 1699-es alapításától kiindulva. A most megjelent kötet az 1962-ben Dallasban érkező szerzetes személyes tanúvallomása az útkeresésről és az eredményekkel teli építkezésről. Az angolul írt könyv a barát és rendtárs Marton Bernát fordításában, eredeti képekkel illusztrálva jelent meg.

Szerdahelyi Csongor interjúkötetében öt ciszterci szerzetest szólatatott meg. Az interjúkból azt ismerhetjük meg, milyen sok vargabetű adódhat egy szerzetes élete során, és a stabilitási fo-

vány is azáltal, hogy nem engedi a községi tudatból kiesni a magyar atyák dala-magyvetését. Ma már a mintegy ötven magyar alapítóból csak hármán élnek, de az általuk létrehozott iskola az USA egyik legjobb középiskolájává nőtte ki magát” – hangsúlyozta az igazgató.

A kerekasztal-beszélgetésen Szerdahelyi Csongor kérdezte Marton Bernát fordítót és Halász Nivárd szerzetest. Bernát atya a fordítás nehézségeiről számolt be, munkáját csak részben könnyítette meg, hogy a szerző, Dénes atyát szoros barátságuk révén jól ismerte.

gadalmat hogyan tudja felülríni a történelem.

Halász Tibor Nivárd OCist diplomamunkájában a történet szemével tekint rá az Amerikában 1945-ben indult történetre, a magyar ciszterciek tevékenységeire. A mesterszakos hallgatóként írt diplomamunka a dallasi archívumok, az egyházmegye és a monostori irattár forrásainak feldolgozásával született meg.

A Magyar Érdemrend lovagkeresztje kitüntetést adományozták Marton Bernát ciszterci szerzetesnek

A Budai Ciszterci Szent Imre Gimnáziumban köszöntötték az idén nyolcvanéves Marton Bernát ciszterci szerzetest novembert 9-én. A Dallasban, majd Magyarországon szolgáló szerzetesnek Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára adta át az elismerést.

Az egybegyűlteket Barlay Bence igazgató köszöntötte. „Kisebb csodát hozott létre egy maroknyi magyar ciszterci a tengerentúlon azzal, hogy megpróbálták átmenteni mindenkit, amit Zircen szerzetesként, novíciusként megtapasztaltak. Értékmentők voltak, ahogy értékmentés a most megjelent két kiad-

hivatása az imádság, és nem a tanítás. „Holott mi, magyar ciszterciek 200 éve tanítottunk, konstitúcióinkban benne van, hogy feladatunk a lelkipásztorkodás, szerzetesi élet és tanítás” – tette hozzá Marton Bernát.

A ciszterci szerzetes büszke dallasi iskolájukra. „Népszerű a magániskolák között, a negyedik helyen áll, holott Amerikában több ezer ilyen iskola van. A legutolsó osztályomban 48 tanuló volt, mindenki nálunk érettségit, pedig az amerikaiak nagyon mobilisak, egy jobb állásért azonnal költöznek, a gyerekek miatt azonban maradtak. Az osztályomból hét diákok jelentkeztek a Stanfordra, hatot felvettek arra az egyetemre, ahova a jelentkezők 4,6 százaléka jut be. A középiskolában ma is 16 ciszterci tanít.

A sikeres gimnáziumi munkának és hitelesen előlélt példának, a nehéz időben való kitartásnak köszönhetően húsz év után sok hivatás született. Magyarok sajnos nincsenek, de ebben a ma már ízig-vérig amerikai intézményben őrzik a magyar gyökereket és értékelik a magyar érdemeket” – összegzi Marton Bernát a küzdelmekkel teli több mint fél évszázadot.

A két könyvet a Ciszterci Diák és Cserkész Alapítvány adta ki a Magyar Művészeti Akadémia pályázati támogatásával.

Trauttwein Éva
Fotó: Lambert Attila

Ti sem a fölöslegetekből adtok Lektorokat és akolitusokat avattak Máriabesnyőn

Tizenhárom lektort és tizenhét akolitust avatott Marton Zsolt váci megyéspüspök november 6-án a máriabesnyői Nagyboldogasszony-bazilikában. A szertartáson koncelebrált Turai János, az egyházmegye eddigi lektor- és akolitusképzési felelőse, valamint Farkas László, aki átveszi tőle a feladatot.

Az eseményen részt vettek a jelöltek házastársai, gyermekük és más hozzátartozóik is. Marton Zsolt püspök szentbeszédében ismertette a lektorok és az akolitusok feladatait az Egyházból.

Felhívta az avatandók figyelmét: „Törekednetek kell arra, hogy szolgálatotok ne csak külsőleg legyen előírás szerű és kifogástalan, de belsőleg is átléjétek hitben és szeretetben a liturgikus ténylekedések.”

A liturgia végén Turai János leköszönt a lektor és akolitusképzési felelősi tisztségéről, majd átvette

a tizenhat évig végzett szolgálatáért kapott Pro Dioecesi Vaciensi kitüntetést.

Ezután bemutatták Farkas Lászlót, aki ez alkalmmal vette át ezt a feladatkört a Váci Egyházmegyében.

A felavatott szolgálattevők ezt követően köszönetet mondattak és egy-egy szál fehér rózsával kedveskedtek feleségüknek.

A most avatott akolitusok: Bajnok László (Taksony), Bicsák Péter (Veresegyház), Cser Péter (Ócsa), Gergely Tamás (Nagymaros), Gulyás Attila (Sülysáp), Gulyás László (Sülysáp), Horváth Barnabás (Nagymaros), Kósa János (Zebegény), Kovács Sándor István (Üllő), Kolozsi Péter (Taksony), Mácsai Gábor (Zebegény), Máravik Levente (Balassagyarmat), Nyéki Rafael (Budapest), Pfeffer Károly (Martfű), Rezi Tamás (Gödöllő), Tomka Barna (Gyömrő), Szöllősi Ákos (Gyömrő).

Forrás: Bölönyi Gabriella, **Fotó:** Németh László

Segítség a gyermeket tervező pároknak

A Katolikus Szeretetszolgálat a termékenységtudatosságért

A Katolikus Szeretetszolgálat 2018-ban az Emberi Erőforrások Miniszteriumának pályázati támogatásával elindította a Természetes Gyermekáldás projektet, amelynek nyomán létrejött a Cikluskövetés weboldal, valamint e témaiban kibontakozott a hazai orvos- és oktatákoképzés. A további tervekről, célokáról a szeretetszolgálat november 12-én tartott sajtótájékoztatót.

A Katolikus Szeretetszolgálat szervezésében a Párbeszéd Házában november 13-án, szombaton szakmai konferencia keretében találkoznak a természetes gyermekáldás segítéseért elkötelezett orvosok, valamint a cikluskövetés módszereit oktató szakemberek.

Aszokat a November 12-i sajtótájékoztatót is, amelyet A cikluskövetésről mindenkinél – Termékenységtudatossággal kapcsolatos képzések, valamint azok hatásai a magyar társadalomra címmel tartottak meg a Katolikus Szeretetszolgálat székházában.

A sajtórendezvényen felszólalt többek közt Marton Zsolt váci megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) családreferens püspöke, Csordás Ágnes, a Magyar Védőnők Egyesületének elnöke, Rétvári Bence parlamenti államtíkár, Bálint Balázs szülész-nőgyógyász és Várbíró Szabolcs endokrinológus.

Vajda Norbert, a Katolikus Szeretetszolgálat főigazgatója a sajtótájékoztató elején rámutatott, hogy a szeretetszolgálat projektje keretében állam, egyház, orvosok, védőnők fognak össze, innovatív módszerekkel segítve a gyermekre vagyó párokat, hogy a tervezett babák megszülethesse-

ről való tájékoztatás.

Az egyik céluk, hogy tájékoztassák a gyermekvállalás terén problémákkal küzdő, „meddő” párokat a segítség lehetőségről, erre szolgál a cikluskövetés.hu oldal is.

Vajda Norbert elmondta, a segítő módszerek alkalmazása, az orvosok képzése mellett nagy hangsúlyt fektet a szeretetszolgálat az egészségtudatosság, a termékenységtudatosság szemléletének társadalmi szintű terjesztésére.

Marton Zsolt váci megyéspüspök, a Magyar Katolikus

A váci püspök azt is megemlíttette, hogy Szent II. János Pál pápa Evangelium vitae kezdetű apostoli buzdításában javasolta, hogy legyenek a családtervezés témajában képzett szakoktatók a plébániákon.

Marton Zsolt hangsúlyozta, „az Egyház szeretettel mondja: Isten ajándéka a gyermek”. Megköszönte a szakemberek munkáját, s hogy „a természetes gyermekvállalás oktatói az Egyház tanításával összhangban végzik segítő munkájukat”, Isten áldja meg őket! – zárta beszédét a püspök.

Csordás Ágnes, a Magyar Védőnők Egyesületének elnöke elmondta, a védőnők ha-

zánkban több mint száz éve támogatják a családokat, a Magyar Örökség díjas védőnői szolgálat hungarikum.

A családokat segítő védőnők az egészséges- és termékenységtudatosság jegyében törekednek arra, hogy átadják a reproduktív egészséggel kapcsolatos ismereteket, 2019-től kiemelten foglalkoznak a meddőség problémájával, ezzel kapcsolatban képzésekben vesznek részt.

A Védőnő folyóirat hat számban adtak közre tájékoztást a cikluskövetés módszereiről.

A Magyar Védőnők Egyesületének (MVE) elnöke biztatja a gyermeket tervező párokat, hogy nyugodtan forraduljanak az adott településen élő védőnőhöz tanácsért, segítségről.

Vajda Norbert a sajtótájékoztatón az együttműködés

jelképekként a természetes gyermekáldás témaáról szóló információs anyagot adott át az MVE elnökének és a jelen lévő orvosoknak, Bálint Balázs szülész-nőgyógyásznak és Várbíró Szabolcs endokrinológusnak.

A rendezvényen Rétvári Bence parlamenti államtitkár elmondta, a kormány a maga eszközeivel elkötelezetten segít abban, hogy a vágyott gyermeket megszülethesse nek: többek között adókedvezményekkel, CSOK-kal, autóvásárlási támogatással; a Katolikus Szeretetszolgálatot pedig évi 70 millió Ft-tal támogatja céljai elérésben a természetes gyermekáldás terén.

A sajtótájékoztatón Bálint Balázs szülész-nőgyógyász arra mutatott rá, hogy a fiatal lányok számára fontos, hogy megfigyeljék saját női ciklusukat, önmagukat, a testük mű-

Ferenc pápa Szent József ünnepén nyitotta meg az Amoris laetitia-családét. A Szent-Atya szándéka szerint egy esztendőt szánunk arra, hogy A családban megélt szeretetről kezdetű apostoli buzdításról gondolkodjunk, és elmélyítsük annak tartalmát. A pápai dokumentumról Bognár István, a győri Brenner János Hittudományi Főiskola és Papnevelő Intézet spirituálisa és dogmatikatanára írt ismertető sorozatot. Ennek következő, az apostoli buzdítás 6. fejezetéről szóló részét adjuk most közre.

Ferenc pápa a házaspárok között megélt és termékennyé váló, gyermeket ajándékozó szeretetről szóló két központi fejezet után most kiemel néhány új és fontos lelkipásztori utat, melyek az Isten tervé szerinti, tartós és termékeny családok építéséhez vezetnek.

Mivel már ezt a szinódus utáni apostoli buzdítást is kétesztendői nagy munka, az egész világgyűhöz, annak minden részegyházához eljuttatott kérdőívek és konzultációk előzték meg, valamint azokhoz kapcsolódóan egyre konkrétabb és sokrétűbb jelentések és válaszok, ezért fontos hangsúlyoznunk: ez az úgynevezett szinódusi út, melyet Ferenc pápa ma annyira sürget, egyáltalán nem valami ismeretlen és járhatatlan, most kitalált ösvény. A püspöki szinódus mint rendes és rendkívüli tanácskozási forma, mint a pápa, a püspökök, sőt egyre inkább a teológusok és más területeken mozgó-

AMORIS LAETITIA-CSALÁDÉV

Új lelkipásztori utak a család evangelizálásához

szakemberek, és nem is csak klerikusok, hanem egyre több laikus, tehát világban élő Krisztus-hívő bevoná-

,

Nem szabad megfeledkezni az ifjú házasokról, gondoskodni kell további kísérésükkel a házasság első éveinek kényes és kihívásokkal teli időszakában. Különösen is bátorítani kell az ifjú házasokat arra, hogy legyenek nagylelkűek az élet továbbadásában

sával véghez vitt folyamat, mindenki számára járható közös úttá, közös gondolkodásával, de alapjaiban már az Egyház életének kezdeteitől ismert.

Térünk vissza az Amoris laetitia által összefoglalt, a szinódusi folyamat alatt felvázolt lelkipásztori utak

bemutatásához! Mivel most ismételten egy hosszú fejezet rövid összefoglalása a feladatunk, csupán felsorolásszerűen, a leglényegesebb javaslatokat tudjuk kijelölni és ajánlani. Kiemelten fontos rögtön az elején megadni a fejezet alaphangját: a család evangéliuma a szívét és az egész életet betöltő örööm, mert Krisztusban megszabadultunk a bűntől, a szomorúságtól, a belső ürességtől és az elszigetelődéstől. Továbbá azt is hangsúlyozza a Szentatyá, hogy a család belseje felé irányuló evangelizáció meg kell mutatnia, hogy a család evangéliuma válasz az emberi személy legmélyebb vágyaira: mélítőságára és teljes megvalósulására kölcsonösségen, közösségen és a termékenységen. Az ilyen élő családpasztorációhoz pedig elsődlegesen egy dinamikusan működő plébánia – családokból álló család – járulhat hozzá.

Ferenc pápa a konzultációkra érkezett válaszokat összesítve nemcsak megfelelő világi lelkipásztori munkatársak képzését sürgeti, hanem külön is kiemeli a lehető papok alaposabb, nem csupán tanbeli oktatásában megvalósuló képzést. Leginkább ők lesznek azok,

akik majd a jegyesoktatások során felkészítik a házasulandókat a szentiségi házasság szívére, az örök életre szóló egymásnak ajándékozottságára. Azt is fontos látnunk, hogy a papot egész lelkipásztori élete elsősorban a családokkal köti össze.

A szinódusi atyák arra is felhívták a figyelmet, hogy ma különösen is segíteni kell a fiatalokat a házasság értékének és gazdagsságának felfedezésében. Mivel a házasságra való felkészítés útja egy egész életre szóló hűséget és elköteleződést kell hogy eredményezzen, a következő pontok részleteiben is foglalkoznak a jegyek vezetésével és alapos felkészítésével, ami nemcsak a szentség ünnepének, a házasságkötés szertartásának közvetlen előkészítéséből áll, hanem egy alapos jegyvizsgálatból, oktatásból is. Nem szabad megfeledkezni az ifjú házasokról, gondoskodni kell további kísérésükkel a házasság első éveinek kényes és kihívásokkal teli időszakában. Különösen is bátorítani kell az ifjú házasokat arra, hogy legyenek nagylelkűek az élet továbbadásában. Meg kell tanítani őket a családtervezés helyes útjára, az egyetértő párbeszédre és a gyer-

mekvállalás melletti felelős döntésre. Ehhez természetesen az élő hit és erkölcs, a gyakorló vallásosság ellenégedhetetlenül fontos.

Ami talán a legnagyobb tanúságtevő erőt adja a 6. fejezetnek, az a számos kritikus helyzet, a válságok, a félelmek és a nehézségek megvilágítása. Legyen bármilyen krízis, probléma a házasság és a család intézménye körül, az apostoli buzdítás igyekezik számba venni ezeket, s nemcsak néven nevezni, hanem megoldást is keresni rájuk. Amit még kiemelnek a szinódusi atyák, az a lelkipásztori kísérés fontossága a válsághelyzetek kihívásainál, a régi sebek feltáráásánál, de különösen szakítások, válások után. Megfogalmazásuk szerint „különleges megkülönböztetés szükséges” a különváltak, az elváltak és az elhagyottak lelkipásztori kíséréséhez. Ami pedig egy legfontosabb: az Egyház, bár megéri a konfliktusos helyzeteket, soha nem szűnhet meg a legtörekenyebb személyek – a némann szenvendő gyermek – hangja lenni, akik a válas-

to áldozatai. Végezetül a buzdítás szól még a vegyes házasságok, a valláskülönbsséggel kötött házasságok nehézségeiről, az egyszülős vagy a gyász által megsebzett családokról és hasonló fájdalmas helyzetek kihívásairól. A fejezet lezárásaként Ferenc pápa mindezeket megalapozó elvére szegézzük tekintetünket: „Az Egyház magatartását az Úr Jézushoz igazítja, aki határtalan szeretettel, kivétel nélkül mindenkiért felaldozta önmagát.”

Bognár István

(Folytatás az 1. oldalról)

Hogyan van jelen a szolgálat révén Honduras minden napjaiban?

– Apostoli nunciusként igen széles körű a feladatom. Foglalkoznom kell politikával, pasztorálival és diplomáciával. A sínpár hasonlattal szoktam leírni a munkám. Az egyik sín a diplomácia: a pápa nagykövete és a diplomáciai testület dékánja vagyok, nagykövetként a kormányal és az állami szervekkel állok kapcsolatban. A másik sín az Egyház: törökön az egyház-megyékkel és a szerzetesekkel, valamint pasztorális munkát végzek. Kiterjedt kapcsolatokat ápolok a hívekkel. Rengeteg meghívást kapok, melyeket a járvány miatt sajnos nem tudtam úgy fogadni, ahogyan szerettem volna. A diplomatákkal sem tarthatunk például összejöveteleket, mindenki home office-ban dolgozott. Érdekesség azonban, hogy a külügymisztérium minden hónapban megtervezett az interneten kezrt egy közös reggeli imát, melybe bekapsolódtak a Hondurasba akkreditált diplomaták és a világ különböző országaiban működő hondurasi nagykövetségek munkatársai is.

Milyen az Egyház elfogadottsága politika részéről Hondurasban?

– Latin-Amerika egyes országaiban, főleg ideológiai okokból, vannak nehézségek az állam és Egyház között. Honduras ez nem jellemző. Nagyon sokréti az együttműködés a két fél között, és szociális, egészségügyi, illetve oktatási téren a legerősebb. Természetes például, hogy az új elnök beiktatásán a pápai nuncius is beszédet mond.

Mennyire támogatja az állam az Egyház szerepvállalását a társadalmi élet különböző területein?

– Nagyon. Közép-Amerika országaiban a történelmi közelműltben nem volt olyan nagy törés, mint nálunk, Magyarországon. Honduras, ahogy a szomszédos államok is, éppen kétszáz évvel ezelőtt nyerte el függetlenségét. Eleve úgy rendezkedtek be, hogy az Egyház minden részt vállalt a társadalom életében. Az okta-

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) Caritas in Veritate Bizottsága hagyományteremtő céllal teremtésvédelmi találkozót szervezett Leányfalon, a Szent Gellért Lelkigyalorlatos Házban november 5-6-án.

Az egyházmegyék a Caritas in Veritate Bizottság kezdeményezésére 2021 folyamán kinevezték azokat a felelős munkatársakat, akik a teremtésvédelem ügyével foglalkoznak.

Az első kétnapos találkozás kereben a személyes és szakmai megismerkedésen túl elmeleti és gyakorlati képzésben, illetve lelkili elmeiyülvésben is részesülhettek a jelenlévők.

A Naphimnusz Teremtésvédelmi Egyesület munkatársai és önkéntesei biztosították a szakmai háttér. Nobilis Márió, a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola oktatója előadásában a Laudato si' enciklikája egyetemes üzenetét fejtette ki, misze-

A világ tele van jó emberekkel

Pintér Gábor hondurasi nunciussal beszélgettünk

tás, az egészségügy, a szociális ellátás minden köztös feladat volt, és így van ez ma is. Az állam nemcsak kéri, hanem támogatja is az Egyházt a szolgálataiban. Az Egyház sőt az is előfordul, hogy két-száz ember tartozik egy plébániához. Kétségtelen, hogy a kisegyházak szolgála-

közösségi tagjaival, meghallgatja és kíséri őket, ha betegek vagy bajban vannak. Nálunk sokszor húsz-, ötven-, százéves létszámauk a plébániák, sőt az is előfordul, hogy két-száz ember tartozik egy plébániához. Kétségtelen, hogy a kisegyházak szolgála-

repet játszik a gazdaságban, korábban ebből származott az ország bevételének egyenlege. Ez most gyakorlatilag le-nullázódott a nyolc-kilenc hónapon át tartó teljes lezárási miatt, a kisebb üzletek minden tönkrementek. De a nagyfokú szegénység azért nem feltétele-nél jelent éhínséget, éhhalált. Az európai ember, ha nagy szegénységről hall, többnyire kis afrikai falvakra gondol, ahol az embereknek nincs mit enniük, a gyerekek óriásra nőtt hassal, éhesen várnak a sorsukra. Hondurasban ez nincs így. A nagycsalád vagy az Egyház segítsége révén mindenki jut egy kevés, ami elegendő a túléléshez. Éhhalál tehát lényegében nincsen, ugyanakkor tömegek élnek szinte a semmiből. Majdnem minden családban van valaki, aki külföldön dolgozik, és időnként küld haza száz-kétszáz dollárt, ami ott halmas összegnek számít.

nyokban, az ételekben és bizo-nyos értelemben a gondolkodásmódban is megmutatkozik a hovatartozás.

Befogadó a mentalitás?

– A népesség nagyon kevert, indián ősökkel, spanyolok és az Afrikából odahurcolt rabszolgák leszármazottai alkotják. Most novem-berben lesz a parlamenti és az elnökválasztás. Elnöki rendszer van, olyan, mint az Egyesült Államokban. Az esélyes elnökjelölt szülei katolikus pa-lesztinok, de ő már Hondurasban született. A második világháború után számos pa-lesztin menekült érkezett, sokakat egy törökországi menekülttáborból telepítettek át Közép-Amerikába.

Vannak új hivatások?

– Sok a papi és a szerzetesi hivatás, de a demográfiai ug-ras miatt messze nem elég. Negyven évvel ezelőtt közel ötszáz pap volt az országban, a kétharmaduk misszionárius. A missziós papok száma már rendkívül alacsony, a klé-rus helyi hivatásokból áll. A létszám az évek során alig emelkedett, most ötszázötönen pap van az országban. A sze-mináriumok tele vannak, de sajnos így sincs elég katolikus lelkipásztor. A rossz életkörülmények miatt alacsony az átlagéletkor, a papok körében is. Sokan hatvan-hetven éve-sen már kidőlnek a sorból.

Bizakodó a jövőt illetően?

– Mindig bizakodó vagyok, mert alapvetően optimizmus jellemzi. De ha a tényeket nézzük, azt kell mondanom, hogy illatának gyökerek is. Néhány hónappal ezelőtt, az egyik püspök szentelésének évfordulóján indián táncot kapcsoltak az evangéliumhoz, a körmenetet pedig afrikai ha-gyomány szerint végezték. A püspök ugyanakkor spanyol származású, aki missziósként szolgál Hondurasban.

–

Jellemző az Egyházban az inkultúráció és a különböző kultúrák együttelése?

– Igen. Tudni kell, hogy Honduras kultúrája igen sokszínű. Jelen van benne a spa-nyol és a helyi indián kultúra, valamint az afrikai gyökerek is. Néhány hónappal ezelőtt, az egyik püspök szentelésének évfordulóján indián táncot

kapcsoltak az evangéliumhoz, a körmenetet pedig afrikai ha-gyomány szerint végezték. A püspök ugyanakkor spanyol származású, aki missziósként szolgál Hondurasban.

Milyen a hondurasiak nem-zettudata?

– Erős, és a kétszáz éves országhoz kapcsolódó. A kizárlagos indián identitás nem nagyon jellemző. Az afrikaiak, akik évszázadokon keresztül megőrizték az önállóságukat, nem keveredtek, bennük van egy erős afrikai kötődés is. Az öt közép-amerikai ország nagyjából egy időben szüle-tett, de közöttük is van identi-tásbeli különbség. Ezt érzik és mondják is. Más egy salvadori, egy guatemalai és egy hon-durasi ember. A hagyomá-

tára megvan az igény, szük-ség van a munkára, amit vé-geznek. Ha a plébániós szá-monkéri az embereket, hogy miért mennek ehhez vagy ahhoz a közösségehez, miért hagyják el a Katolikus Egyházat, azt válaszolják, ők most is katolikusok, de amíg a katolikus plébániós évente kétszer jön el közéjük, addig a kisközösségek pásztorá folyamatosan jelen van az életükben.

Honduras nevével össze-kapcsolódik a bűnözés és korrupció.

– Ez mind egyszerre van je-len az országban. Tény, hogy az ezer főre eső gyilkosságok száma a mai napig Hondurasban a legmagasabb az egész világon. A korrupció minden szinten áthatja a társadalmat. A kábítószer-kereskedelem rengeteg ember számára jelent megéltetést. Nagyon összetett helyzet ez, amit Európából nézve borzasztóan nehéz meg-érteni. Hondurasban létező je-lenség például, hogy valaki katolikusnak mondja magát, és valóban imádkozik ember, ugyanakkor részt vesz a kábítószer-kereskedelemen. Látni kell a szociális háttérét. Évek

lépni ebből a körből. Nem lehet feketén-fehéren nézni eze-keket a dolgokat, egyszerre van jelen bennük a jó és a rossz. Millióknak kell szörnyű gyöt-rődésekkel átléniük a túlélésért. Ezt a morális kérdést Európából nagyon nehéz helyesen megítélni, de ezek a tények.

Milyen az ott élő emberek mentalitása?

– Nagyon közel áll hozzá a hondurasi életszemlélet, ha-bitus. Ha Európához kellene hasonlítanom, azt monda-nám, hogy a mediterrán men-talitás a jellemző. Az emberek nyitottak, minden nehézség ellenére életvidámak, holott Honduras Latin-Amerika leg-szegényebb országa. Mégsem jellemző sem a depresszió, sem az öngyilkosság. Az emberek valahogy minden meg-találják, mi segítheti hozzá őket a túléléshez.

Leginkább miben mutatkozik meg a szegénység?

– A járvány miatt most a korábbinál is súlyosabb a helyzet, az emberek hatvan százaléka elveszítette a mun-káját. A turizmus fontos sze-

Válasz az ökológiai krízisre

Országos teremtésvédelmi találkozó Leányfalon

rint a teremtésvédelem nem szabádon választható feladat, hanem minden keresztény, sőt minden ember kötelessége. Zlinszky János professzor kisfilmes segítségével és a hozzájuk fűzött tudományos magyarázattal érzékelte azt, hogy milyen fölösleges anyaghasználattal élünk. Az ökológiai krízisre adott egyik lehetséges válasz, ha az anyagokat újrahasznosítjuk, és nem hozunk be újakat a rendszerünkbe, nem termelünk szemetet a szelektálással, hanem a meglévő anyaggal dolgozunk. Pol-

gár Balázs előadása kapcsán a kö-zösségi komposztáló használata-nak lehetősége és környezetünkre és közösségeinkre gyakorolt pozitív hatása vált nyilvánvalóvá.

A műhelymunkák során a cso-magolóanyagok kódrendszerre került bemutatásra, valamint a terem-tésvédelem lelkiségéről folytattak eszmecsérét a jelenlévők, de megis-merhették a környezettudatos ren-dezvényszervezés, illetve a hullá-dékok eltüntetésének és újrahasz-nosításának praktikáit is.

Székely János püspök, a Caritas in Veritate Bizottság elnöke kifejezte örömet azonnali kapcsolatban, hogy sok szakember került a referenzhálózatba: agrármérnökök, környezetmér-nökök, pedagógusok, növényorvo-sok, akik szakmai és magánéletük-

ben is fontosnak tartják a természet megóvását. Arra kérte a referenseket és munkatársaikat, hogy fópásztorik és a különböző szakterületek (pl. papi szenátus, Egyházmegyei Katoli-kus Iskolák Főhatósága stb.) vezetőik bevonásával kezdeményezzék egyházmegyei teremtésvédelmi bi-zottságok felállítását, és dolgozzanak ki egy néhány reális pontból álló ter-vet, melynek célja a plébániákon és katolikus iskolákban egy környezet-tudatosabb szemléletmódot kialakítása.

A bizottság tervei között szerepel rövidebb rendszeres találkozók megtartása, és évente egyszer az el-sőhöz hasonló kétnapos találkozó, melynek a helyszíne minden alkalommal egy másik egyházmegye lehetne, hogy személyesen is megte-kinthessék egymás jó gyakorlatait a teremtésvédelem ügyével foglalkozó munkatársak.

Bánkai Zsanett

Fotó: MKPK Caritas in Veritate Bizottság

Fotó: Fábián Attila

Egyházi zenei rovatunkat **Mértékadó** című kulturális mellékletünkben olvashatják.

IMAÓRA

Kútvölgyi Szűz Mária-engesztelőkápolna: engeszelő virrasztás háránk lelke megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. 22 órakor szentmisse. Cím: 1125 Budapest, Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as buszszal a végállomásra, a Regörczi István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX. kerület, Üllői út 75-77.) szentségtartási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő ima-órán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miszeszándékokért imádkoznak. minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivataloskér, a másodikban a templom karitáscsoportjának szándékára, a harmadikban az imáldába elhelyezett szándékokért imádkoznak.

Elsőpénthető missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII. kerület, Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmisék után a kis-templomban beszélgetés az elhangzott homiliáról. mindenkit szereettel várak. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebra.hu>

Kaposfüreden Szűz Mária Efezusi Ház (7400 Kaposfüred, Állomás u. 61/a) közös imádságra várja az engesztelő híveket minden előszombaton 10 órától. Zaránkocsoportok bejelentkezése: Mezőfi Zoltán, 06/70-363-7645. Honlap: www.mariahaza.hu

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első hétfőn 17 órakor, a budapest-belvárosi Szent Mihály-templomban (Budapest V. kerület, Váci u. 47/b).

A szentmise után tematikus beszélgetést folytatnak a résztvevőkkel a Szent Kinga-teremben, az Egyetem tér 5., I. em. 5. sz. alatti közösségi helyiségeben.

A Szent Imre-kápolna Szereletláng imacsorpotjának novembéri programja: 2021. november 18-án, csütörtökön 17 órakor szentmise, utána 18 órától szentségtartás lesz édes hazánkért. minden magyar imádkozzon minden magyarról! Szeretettel várunk (1114 Budapest, Bartók Béla út 19.). Honlapunkon (www.szeretetlang.info.hu) keresztlő elérhetők vagynak.

Szentmisék Mindszenty József bíboros boldoggá avatásáról: 2021. december 6., hétfő. A boldoggáavatási szándékra mondott szentmiséket 7 órakor, a Magyar Katolikus Rádió adásával egyidőben a Szent István Rádió is közvetíteti a budapest-városmajori Jézus Szíve-templomból.

LELKIGYAKORLAT

Szent Gellért Lelkigyakorlatos Ház (2016 Leányfalu, Móricz Zsigmond út 141.) December 16-án 18 órától 19-én 13 óráig karácsonyi lelkigyakorlat Kercza Asztrik ferences atyával. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

Bánatszelidőt. A halál községeivel és a gyász fájdalmának terhével küzdöknek, valamint a minden nap veszteségeinben való továbblépéshez szeretnék segítséget nyújtani sortárcsasorainknak. A pasaréti ferences templom hittantermében kérhetetene szerda délelőtt 10 órától 11.30-ig, a Szent Anna Plébánia alsó hittantermében (Aranyhal u. 1., a Bathány téren, a templom mögött) pedig kérhetetene szerda esténként 18 órától 19.30-ig. Időpontok: 2021. november 24.; december 1., 15.

MEGEMLÉKEZÉS

A malenjik robotra elhurcoltakért mutatnak be szentmisét a Budapest VIII. kerületi Magyarok Nagyasszonya téri (volt Rezső tér) Magyarok Nagyasszonya-templomban november 21-én, vasárnap 9 órakor. Utána koszorúzás az emlékműnél, a templom oszlopcsarnokában.

BESZÉLGETÉSEK

„Férfitalálkozó” címmel férfiaknak szóló előadás- és beszélgetőszorozatot indítottak a Pécsi Egyházmegye hét városában (Pécs, Mohács, Szekszárd, Paks, Tamási, Dombóvár, Szigetvár) 2021. október 8., pénteketől 2022. május 20., péntekig. Időpontok: 2021. november 19., 26. A találkozók kezdeti időpontja 18 óra. mindenkit szeretettel várak, és kérik, hogy a szervezés megkönyítése érdekében előzetesen feltétlenül regisztrálnak az alkalmakra. Bővebb információ: <https://peccsieghazmegye.hu/aktualis>

Otthon lenni otthon – Beszélgetős előadások a Sapiencia Szeretesi Hittudományi Főiskolán (1052 Budapest, Piarista köz 1.) 2021. november 25-én, csütörtökön 19 órától. Előadók: Somogyiné Petrik Krisztina, Asztalosné Elekes Szende, Papp Miklós. A főiskola

KÖZÉRDEKŰ HIRDETÉMÉNY

A Pantheon Kegyeleti Szolgáltató Kft. (7100 Szekszárd, Alkony u. 1., telefon: 74/511-755) értesíti az érintett hozzájárulókat, hogy az általa üzemeltetett temetőkben:

Alsonána, köztemető • Alsónyék, köztemető • Alsónyék, református temető • Bátašék, Garay u. köztemető • Hőgyész, katolikus temető • Mőzs, Temető u. katolikus temető •

Mőzs, Temető u. református temető • Szedres, köztemető •

Szekszárd, Újvárosi köztemető • Szekszárd, Szőlőhegyi köztemető

• Tolna, Hajós u., katolikus temető

az 1996 előtt betemetett sírok, a 2011 előtt megváltott urnahelyek

és az 1961 előtt megváltott sírboltok használati ideje lejárt.

Kérjük az érintett hozzájárulókat, hogy a temetési helyek újrafelváltása érdekében a Temetőgondnokságot (Szekszárd, Alkony u. 1.) felkeresni szíveskedjenek. Az újrafelváltás elmulasztása a temetési hely felettes rendelkezési jog megszűnését vonja maga után. (145/1999. (X.1.) kormányrendelet 18§ (5.)) A lejárt használati idejű temetési helyek ezen hirdetmény megjelenését követően 6 hónap múlva, de legkésőbb 2022. március 31-ét követően felszámolásra kerülhetnek. Ezen hirdetményt a 145/1999. (X.1.) kormányrendelet 19§ (3) bekezdésének rendelkezési alapján jelentettük meg.

Második közzététel.

Panteon Kft. temetőgondnokság www.panteon-temetkezes.hu

Római vakáció

A HIDEGBEBB NAPOKON IS

2021. november 1. és 2022. február 28. között

A Szent István Ház téli kedvezménnyel várja a kedves vendégeket:

Egyágyas szoba: 40 EUR | fő | éj
Kétágyas szoba: 30 EUR | fő | éj
Háromágyas szoba: 26 EUR | fő | éj
Négyszemélyes szoba: 24 Eur | fő | éj

A szobaár tartalmazza a reggelit, az idegenforgalmi adó viszont külön fizetendő
10 év felett 3,50/fő/éj

SZENT ISTVÁN HÁZ
RÓMA

Szent István Ház
Via del Casaleto 481, Roma (RM) – 00151
Bővebb információ:
www.cssroma.katolikus.hu, szh@katolikus.hu

Ünnepi üzenetküldő

Köszöntse szeretteit az **Új Ember** hasábjain!

Üzenjen névnap, születésnap, házassági évforduló alkalmából, küldje meg gratulációját gyermek születéséhez, sikeres vizsgához vagy más örömteli pillanathoz!

Rövid üzenetében küldje el az ünnepelt nevet és a települést, ahol él, az aprohirdetes@ujember.hu címre.

Levelében, kérjük, adja meg a pontos nevet és címét, melyre kiállíthatjuk számlánkat.

Egy üzenet díja 3000 Ft, amit átutalással vagy csekken tud befizetni, a befizetés beérkezése után sorait legközelebbi lapszámban megjelentetjük.

Ünnepeljen velünk – várjuk jelentkezését!

ÉLETJÁRADÉK

ÉLETJÁRADÉKI szerződést kötne budapesti lakásra vallásos, megbízható család, plébániós ajánlással. T.: 06/30-653-4486 vagy e-mail-cím: lajos.drkiss@gmail.com

INGATLAN

HOSSZÚ TÁVRA KIADÓ Budapestben, a Nyugati pályaudvar közelében, liftes ház 3. emeletén, egy 36 nm-es, egyszobás, álló galériás, bútorozott, gépészetileg is felszerelt lakás. Érdeklődni: 06/20-373-7090

RÉGISÉG

EGYKORI PIARISTA diákok antikvitása régiséget vásárol. T.: 06/20-980-7570

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, békelyeg, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Bu-

dapest VI. kerület, Andrassy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő-szerda 10-17, csütörtök 10-19 óra között.

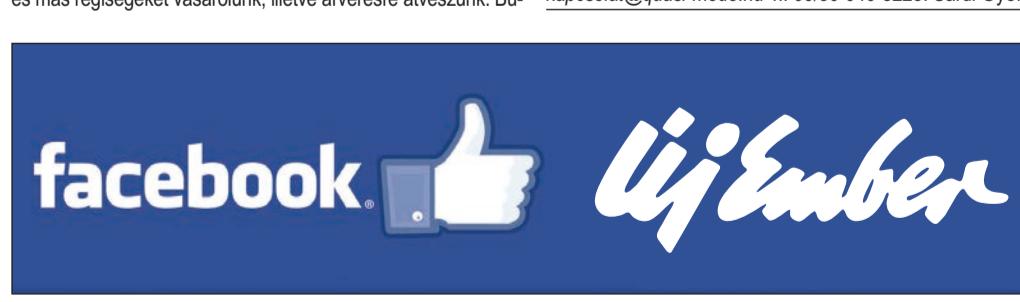
RÉGISÉGEKET, hagyatékot örökít, és eladná készpénzért? A megoldás: értékesítse értékét nálunk! Hívjon a 06/20-932-6495-ös telefonszámon, most országosan házhoz megyünk!

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

ÖLÖMÜVEG ABLAKOK restaurálását, tervezését, kivitelezését több évtizedes tapasztalattal vállaljuk. Tóth Erzsébet. T.: 06/20-438-5993; www.uevgfestes-stainedglass.hu

QUASI-MODO Kft. Padlúttes (svájci fűtőfolíával), harangvillamosítás, toronyóra-felújítás és -kiépítés, programról, hangosítás, dallamjáték, énekszámjelző. Honlap: quasi-modo.hu E-mail: kapcsolat@quasi-modo.hu T.: 06/30-940-8223. Sárdi György

Magas-Tátra, Szlovákia

TALÁLKOZZUNK A JÖVO KIÁLLÍTÁSÁN!

2021. november 29. – december 5. — Budapest, Hungexpo

Közönségprogramok november 30-tól.

Izgalmas, érdekes, elgondolkodtató egész napos családi program bolygónk állapotáról és a megoldásokról.

Az ingyenes részvételhez regisztráljon:
www.planetbudapest.hu

PLANET[•]
BUDAPEST 2021

SUSTAINABILITY EXPO AND SUMMIT
FENNTARTHATÓSÁGI EXPÓ ÉS VILÁGTALÁLKOZÓ